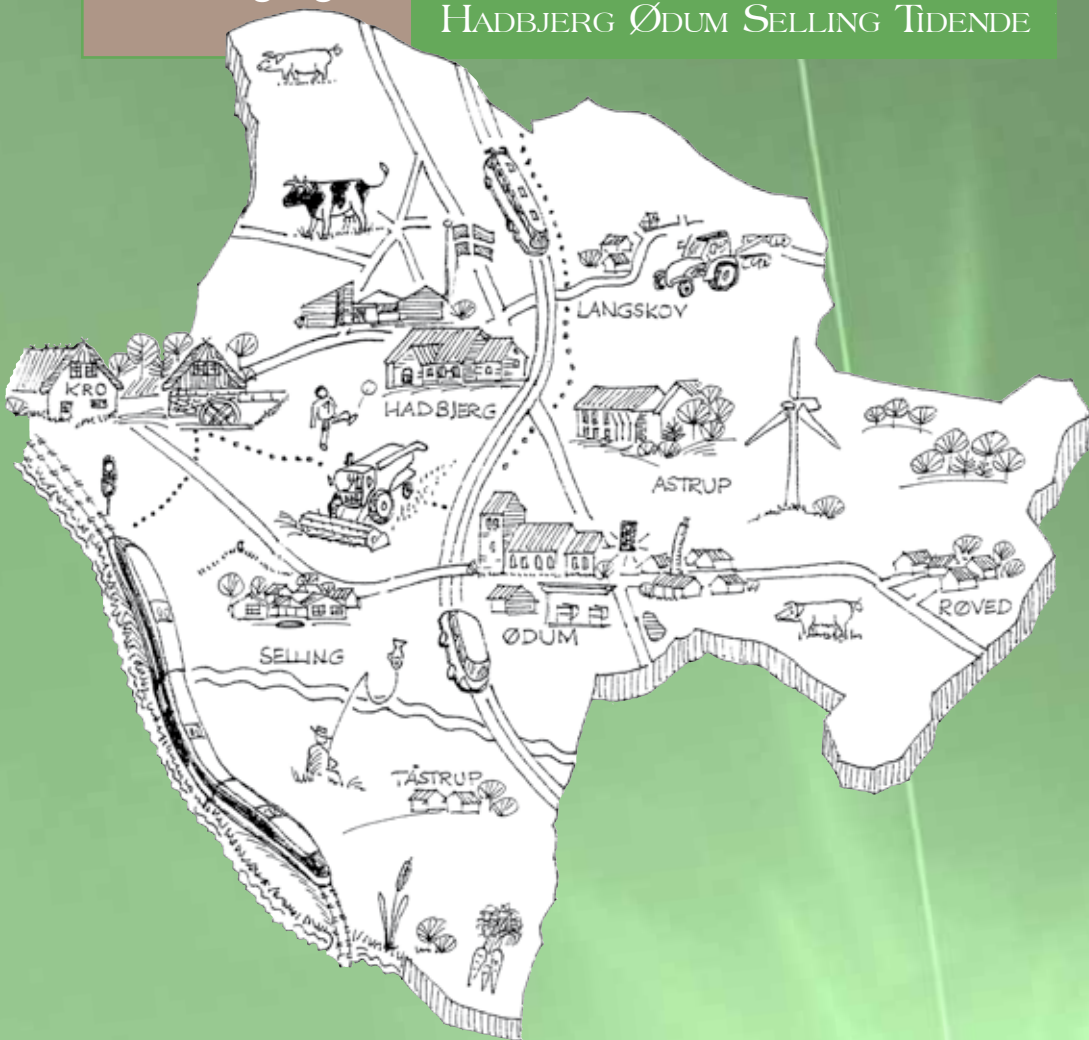

August
2016
33. årgang

HØST

HADBJERG ØDUM SELLING TIDENDE

- 8 MENIGHEDSRÅDSVALG 2016**
- 16-27 HØST IF SÆSONSTART**
- 23 FØRSTEHJÆLPSKURSUS FOR SMÅBØRNSFORÆLDRE**
- 30 GRUNDLOVSTALEN I HADBJERG**

INDHOLD

04 KIRKE & MENIGHED

Valg til menighedsrådet og sogneudflugt til Horsens Statsfængsel

13 HADBJERG

Fællesspisning og oktoberfest

13 SELLING

Fællesspisning 3 gange i efteråret

15 HØST IF

Sæsonstarter, Stafet for Livet, krolflandsmesterskab og stor sponsorcheck fra OK

30 FÆLLESARR.

Michael Kai Henriksens tale ved grundlovsfesten i Hadbjerg

HØSTTID

De som lever af høsten har travlt netop nu. Hver gang sommerregnen tager en pause, er der travlhed på marker og enge.

Vi, der ikke lever af hvad jorden kan bringe os, kan have svært ved at sætte os ind i disse udfordringer.

Når ens levebrød er så afhængig af vejr og vind, er det naturligt, at man har behov for at sige tak. Derfor er det også snart tid til årets festlige høstgudstjenester.

Denne gang har vi fornøjelsen af bringe Mikael Kai Henriksens grundlovstale, der fører os gennem demokratiets betydning for Vesten i dag. Mikael har noget på hjerte – her er også ting at lære af, tænke over og takke for.

Har du ovenpå sommerferien indestænget energi, der skal brændes af, så har HØST IF's gymnastikafdeling varmet op under en lang og god sæson, der henvender sig til alle aldre og ønsker.

Der er bordtennisbolde, fjerbolde og fodbolde i gang, hvor end man vender sig hen, og er du mere til at stå på sidelinjen, så kan du se frem til en spændende fodboldsæson med mange lokalopgør.

Det bliver et spændende efterår, hvor der også skal vælges dygtige og engagerede folk til menighedsrådet – folk som vil bruge tid og kræfter på Folkekirken i Ødum-Hadbjerg Sogne. Det er utroligt spændende at være med i menighedsrådet og have indflydelse på kirkens udvikling – både det bygnings- og arrangementsmæssige, hvor der er virkelig mange muligheder, og gudstjenesten, som stadig er den egentlige grundsten.

Der er nok at kaste sig over.
God HØST!

Niels Bjarne
Larsen
Grafisk design

Rikke Møller
Antvorskov
Redaktør

HØST

Hadbjerg Ødum Selling Tidende

Udgives af et samvirke, bestående af foreninger, menighedsråd og skolebestyrelse.

REDAKTØR

Rikke Møller Antvorskov
rma_oedum@hotmail.com, tlf. 30 25 78 64

KASSERER

Irma Katholm
irmakatholm@gmail.com, tlf. 26 29 46 09

TEGNINGER

Per Tjørnild
ptjorn@gmail.com

GRAFISK DESIGN

Niels Bjarne Larsen
NielsBjarneLarsen@gmail.com

TRYK

Buchs, tlf. 86 42 05 99

Udkommer hver måned – undtagen januar og juli – hver den 3. fredag i måneden og 3 dage frem.

Deadline er første søndag i måneden.

Undtagelser er fremhævet.

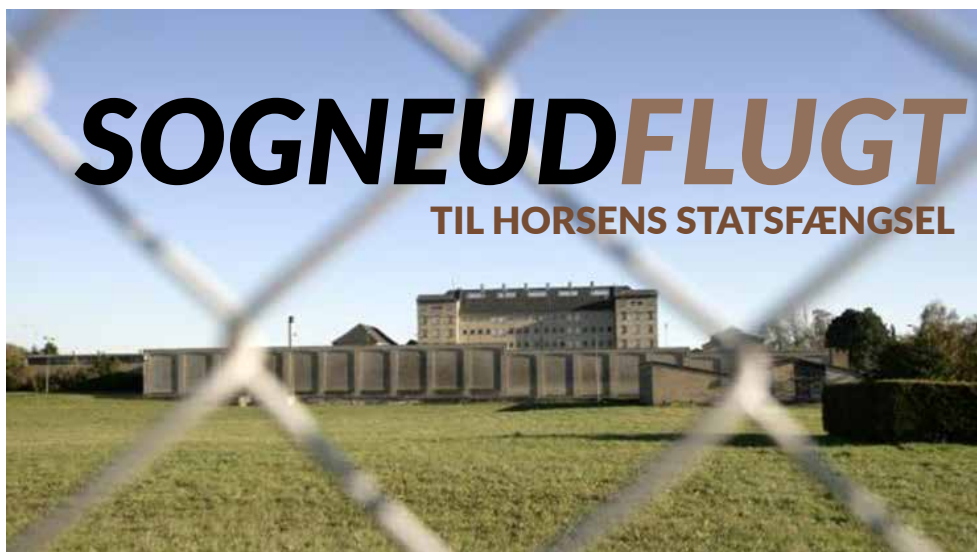
	DEADLINE	UDKOMMER
September	4.9.2016	19.9.2016
Oktober	25.9.2016	10.10.2016
November	6.11.2016	21.11.2016
December	27.11.2016	12.12.2016

Materiale til HØST indleveres til
Rikke Møller Antvorskov og Niels Bjarne Larsen

Er HØST ikke kommet? Så kontakt:

Peter Møller tlf. 23 86 38 54

Inge-Lise Rathje tlf. 60 63 73 30

Onsdag den 21. september kl. 11.30
Som annonceret i sidste nummer af HØST, går årets sogneudflugt til fængelsmuseet i Horsens og Sondrup bakker. Vi begynder med en rundvisning i det gamle statsfængsel, hvor vi skal høre om fængslets 153-årige historie med inddragelse af kirkens centrale rolle og placering i fængslet. Vi skal høre om tiden, fra dengang der var tvungen kirkegang og angerfuld opdragelse og frem til i dag, hvor det handler om frivillig og livsbekræftende sang i fangekoret. Efter rundvisningen er det tid til kaffe, der indtages i Café Lorentzen. En cafe, som ligger præcis der, hvor den kendte udbryderkonge foretog sit mest spektakulære flugtforsøg fra statsfængslet i Horsens.

Efter kaffen går turen ud i Sondrup bakker, hvor vi gør ophold hos Max Gunnestrup fra Ødum på hans dejlige landsted, der ligger ned til Horsens fjord. Her slutter vi af med øl/vand og en tur i bakkerne for dem der har lyst.

Programmet ser ud som følger:

kl. 11.30	Afgang med bus fra Ødum (v. præstegården)
kl. 11.35	Afgang med bus fra Hadsbjerg Kirke
kl. 11.40	Afgang med bus fra Selling Forsamlingshus
kl. 12.45	Horsens statsfængsel
kl. 13.00	Rundvisning
kl. 14.15	Kaffe i Cafe Lorentzen
Ca. kl. 15.00	Kører vi til Sondrup bakker
kl. 15.30	Ankomst hos Max Gunnestrup til forfriskning og gåtur i bakkerne
Ca. kl. 16.30	kører vi hjem
Ca. kl. 17.30	forventer vi at være hjemme

Vi håber, at der er mange af jer, der synes, det lyder så spændende, at I vil deltage i turen.

Tilmelding til turen: Send en e-mail til sognepræst Mette Krabbe: mekr@km.dk
Eller ring til Mette på nr. 40 88 96 00.

Pris for denne oplevelsesrige eftermiddag: kr. 50

På vegne af Ødum-Hadsbjerg menighedsråd

Ruth Bugtrup og Doris Svenstrup

HØSTGUDSTJENESTER

HADBJERG KIRKE

Søndag den 25. september kl. 11.00

Vi fejrer, at høsten er kommet i hus. Kirken pyntes op i efterårets farver, og vi synger de traditionelle høstsalmer. Efter gudstjenesten er der kirkekaffe i våbenhuset.

Mette Krabbe

ØDUM KIRKE

Søndag den 2. oktober kl. 11.00

Minikonfirmanderne fra 3.A på Hadsbjerg Skole deltager i høstgudstjenesten og efter gudstjenesten, er der traditionen tro frokost og leg for børn på en af sognets gårde. I år byder Birthe og Hans Johnsen Hansen velkommen på Vibegården, Mejlbyvej 21. Her serveres der helstegt pattegris og Hans vil fortælle om Vibegården og området omkring. Arrangementet afholdes og planlægges i samarbejde med Ødum byforening og menighedsrådet. Der kan købes drikkevarer til maden og vi slutter dagen af med kaffe og kagebord.

Arrangementet følger op på tidligere traditioner, hvor vi har besøgt "Engholm", "Ødum Damgaard", "Astrup Højgaard", "Ebbestrup", "Langskovgård", "Tobæk Mølle" og "Nedergård". Vi værner på den måde om en god tradition i Ødum sogn, hvor vi sammen med lokale foreninger og landmænd fejrer at høsten er i hus. Alle er velkomne, også selvom man ikke lige bor i Ødum.

Ødum-Hadsbjerg Menighedsråd

NAVNEWY

HADBJERG KIRKE

Døbte

Lauge Ariel Mørch Jensen
Clara Overgaard Christensen, Hadsbjerg

ØDUM KIRKE

Sally Victoria Schrøder Birn
Anna Elvira Ellegaard Andreasen, Hadsbjerg
Carl Bakkegaard Jepsen, Ødum
Adam Præst Hjortshøj, Ødum

Bisatte og begravede

Leo Olaf Jørgensen, Hadsbjerg
Lissy Vitta Okkerholm
Marie Kirstine Hansen, tidl. Ødum

KIRKEVEJVISER

Sognepræst	Mette Krabbe, Præstegården, Ødumvej 32, Tlf. 86 98 90 65
Formand	Ruth Bugtrup, Glentevej 17, Hadsbjerg, Tlf. 86 91 49 13, ruth.bugtrup@skolekom.dk
Kirkeværge	John Langdahl, Gunderuplundvej 10, Astrup, Tlf. 27 20 01 46
Kirkekontor	Kirkevej 5, Hadsten, Tlf. 86 98 04 25 Mandag til fredag kl. 9.30-13.00, Torsdage dog kl. 9.30-17.00
Graver, Ødum	Niels Erik Thomsen, Hadsbjerg, Tlf. 51 29 53 22
Graver, Hadsbjerg	Fie Larsen, Vissing, Tlf. 51 89 10 57

GUDSTJENESTER

August	Ødum Kirke	Hadbjerg Kirke	Andre kirker
Søndag d. 28.	14. s.e.trinitatis	kl. 11.00 AMKH	
September	Ødum Kirke	Hadbjerg Kirke	Andre kirker
Søndag d. 4.	15. s.e.trinitatis	kl. 11.00 MK	
Søndag d. 11.	16. s.e.trinitatis	kl. 11.00 OJ/MK	
Onsdag d. 14.		kl. 17.30 Kirke i Børnehøjde	
Torsdag d. 15.			kl. 14.30 Plejehjemsgudstjeneste, Møllegården
Søndag d. 18.	17. s.e.trinitatis	kl. 9.30 AMKH	
Søndag d. 25.	18. s.e.trinitatis	kl. 11.00 MK Høstgudtj. m. kirkekaffe	
Onsdag d. 28.			kl. 19.00 Ungdomsgudstjeneste, Sct. Pauls Kirke
Oktober	Ødum Kirke	Hadbjerg Kirke	Andre kirker
Søndag d. 2.	19. s.e.trinitatis	kl. 11.00 MK Familiegudstjeneste	
Søndag d. 9.	20. s.e.trinitatis	kl. 9.30 MK	

Gudstjenesteliste indtil december findes i "Kirken. Kirkebladet for kirkerne i og omkring Hadsten",

som ligger i kirkerne.

MINIKONFIRMANDER

FOR BØRN I 3. KLASSE

ØDUM PRÆSTEGÅRD

Fra uge 35 og til og med uge 39 tilbydes elever i 3.A på Hadbjerg Skole minikonfirmandundervisning hver torsdag eftermiddag efter skoletid.

Fra uge 43 og til og med uge 47 tilbydes elever i 3.B på Hadbjerg Skole minikonfirmandundervisning hver torsdag eftermiddag efter skoletid.

Undervisningen foregår kl. 14.30-16.00. Vi tager skole-

bussen (rute 2) fra Hadbjerg Skole kl. 14.13 og slutter i præstegården kl. 16.00. Har I ikke mulighed for at hente jeres børn, finder vi en løsning.

Børnene fra 3.A har fået tilsendt et brev med information og tilmeldingsblanket i begyndelsen af august måned. 3.B modtager et brev i begyndelsen af oktober. Skulle der være nogen, der ikke modtager et brev eller som ikke går på Hadbjerg Skole, men

alligevel gerne vil deltage, så ret endelig henvendelse til mig på tlf. 40 88 96 00.

Minikonfirmandforløbet afsluttes med en skole-kirkeuge for hele 3. årgang, som vil blive afholdt i maj/juni måned 2017 i skoletiden sammen med årgangens lærere. Det vil I høre mere om, når den tid nærmer sig.

Mette Krabbe

KIRKEBIL

Har man behov for taxa til kirke eller arrangementer i præstegården og sognegården, ringer man til Byens Taxi, tlf. 86 98 27 11.

PRÆSTER

i pastoratet

AB
Anders Bonde

AMKH
Anne Martiny Kaas Hansen

BNJ
Birgith Nørlund Jensen

MHT
Marie Hedegaard Thomsen

MK
Mette Krabbe

KIRKE I BØRNEHØJDE

HADBJERG KIRKE

Onsdag den 14. september kl. 17.30

Salmesang og bibelfortælling for de mindste. Efter gudstjenesten holder vi "skovtur i kirken".

Menighedsrådet sørger for mad og drikke. Tilmelding til Mette Krabbe på e-mail mekr@km.dk eller sms 40 88 96 00 - hvis man ikke når at tilmelde sig, møder man bare op alligevel.

Alle er velkomne, også børn fra Ødum, Selling, Langskov eller andre steder i sognene.

Øvrige datoer i efteråret: 12. oktober og 9. november.

Mette Krabbe

GIV NOGET GODT VIDERE TIL VORES BØRN

STIL OP TIL DIT LOKALE MENIGHEDSRÅDSVALG 2016

Dit lokale menighedsråd arbejder for at sikre de bedste rammer for en levende og relevant folkekirke i dit sogn. Vil du være en del af din lokale kirkes ledelse? Så stil op til menighedsrådsvalget 2016 og vær med til at give noget godt videre.

På orienteringsmødet d. 13. september får du et indblik i menighedsrådets rolle og opgaver. Du får også viden om måden, vi organiserer vores arbejde på, og gennemgået regler for opstilling til menighedsrådsvalget. Orienteringsmødet er for alle, uanset om du vil stille op eller ej.

FÅ DIT NAVN PÅ EN KANDIDATLISTE

Ud over de faste arbejdsopgaver skal vi i næste periode arbejde videre med den nye bygning ved Hadbjerg Kirke. Arbejdet er i støbeskeen, men der er stadig mange spændende spørgsmål at tage stilling til. Det vigtigste formål med huset, er undervisningen af både minikonfirmander og konfirmander.

Så derfor: Få dit navn på listen!

For at kunne blive valgt skal dit navn stå på en kandidatliste. Det er op til dig – og andre kandidater – at få sammensat listerne. I praksis foregår det samme aften på et opstillingsmøde i forlængelse af orienteringsmødet.

Vi glæder os til at se dig
Ødum-Hadbjerg Menighedsråd

STIL OP TIL MENIGHEDSRÅDSVALGET 2016

OG VÆR MED TIL AT GIVE
NOGET GODT VIDERE

**DELTAG I ORIENTERINGSMØDE
TIRSDAG D. 13. SEPTEMBER KL. 19.00**

I ØDUM PRÆSTEGÅRD, ØDUMVEJ 32

Læs mere på www.menighedsraadsvalg2016.dk

Mere om menighedsrådsvalget på næste side

MØD OP TIL DIT LOKALE MENIGHEDSRÅDSVALG 2016

Menighedsrådet er din lokale kirkes ledelse. Vi arbejder for at sikre de bedste rammer for en levende og relevant folkekirke i dit sogn. Der er valg til menighedsrådet – og det er din chance for at få indflydelse på din kirke. Stil op som kandidat – eller kom og vær med til at vælge et nyt menighedsråd.

KOM TIL ORIENTERINGSMØDE

Alle menighedsråd indbyder til et offentligt orienteringsmøde. Her orienterer menighedsrådet om dets arbejde, kommende opgaver og reglerne for menighedsrådsvalget.

BLIV KANDIDAT

De fleste steder holder menighedsrådet et opstillingsmøde i forlængelse af orienteringsmødet. Her kan der opstilles en eller flere kandidatlistes til valget.

Det er altså typisk her, du skal møde op, hvis du ønsker at få dit navn på en kandidatliste. Opstillingsmødet er afgørende, fordi de opstillede kandidater automatisk er valgt, hvis der kun indleveres én liste (se afsnittet "Opstillingen i praksis").

Alle folkekirkemedlemmer i sognet – og sognebåndsløbere til sognet – der er fyldt 18 år, kan som udgangspunkt opstille på en kandidatliste til valget. Listen skal have opbakning fra mindst fem stillere.

VÆLG DIT MENIGHEDSRÅD

I langt de fleste sogne er kandidatlisten fra opstillingsmødet den eneste liste, der bliver indleveret – og dermed er det på opstillingsmødet, at du kan få indflydelse på, hvem der bliver valgt til det næste menighedsråd.

Indleveres der flere lister, afholdes der valg i sognet d. 8. november 2016.

OPSTILLINGEN I PRAKSIS

Der skal anvendes en obligatorisk formular til kandidatlisterne. Den kan hentes på www.menighedsraadsvalg2016.dk eller på www.km.dk.

Den udfyldte liste skal indleveres tidligst d. 20. september kl. 19.00 og senest d. 27. september 2016 kl. 19.00 hos Jonna Ledet Thomsen, Rødkælkevej 14, Hadsbjerg eller på Kirkekontoret, Kirkevej 5, 8370 Hadsten.

Da der her er tale om et fælles menighedsråd for flere sogne, er der i praksis separat valg for hvert sogn.

PÅ UDKIG EFTER KIRKEKANDIDATER

Når der til september skal vælges nye medlemmer til landets menighedsråd, burde det ikke være nogen sag. Ifølge en ny undersøgelse fra Kirkeministeriet vil hvert sjette medlem af folkekirken nemlig gerne deltage i menighedsrådet.

Alligevel oplever mange menighedsråd udfordringer med at få kandidater nok. Og det undrer formanden for Ødum-Hadsbjerg Menighedsråd, Ruth Bugtrup, der kan se mange gode grunde til at deltage i kirkens arbejde: "Vi vil gerne være en vigtig medspiller i det brede lokale foreningsliv, og i vore kirker arbejder vi på at tilbyde et fællesskab for mennesker i alle livets aldre. De seneste år har vi især sat fokus på aktiviteter for børnefamilierne i lokalområdet."

FORDOMME SKAL ERSTATTES AF PERSONLIGE FORTÆLLINGER

Menighedsrådene er folkekirkens grundsten. Medlemmerne vælges demokratisk og udgør den lokale ledelse, som planlægger kirkens aktiviteter og styrer økonomien.

Trods menighedsrådenes store indflydelse ved 47 % af folkekirkens medlemmer ikke, hvad rådene egentlig laver, og mange har fordomme om, hvad menighedsrådsarbejdet kræver.

Derfor er det afgørende, at der kommer mere kendskab til rådernes arbejde. Det forklarer Søren Abildgaard, formand for Landsforeningen af Menighedsråd: "Mange ved ikke, at folkekirken lokalt styres af stærke frivillige kræfter i samarbejde med præsten. Og mens nogle tror, at menighedsrådet er en kaffeklub, tænker andre, at arbejdet i et menighedsråd tager al ens fritid. Derfor er det vigtigt, at vi får fortalt, at menighedsrådet har mange opgaver – og at der er rigtig mange måder at deltage i et menighedsråd på."

Med Søren Abildgaards ord, så menighedsrådsmedlemmerne "selv det bedste argument for, at andre skal deltage i menighedsrådsarbejdet": "Der er mange grunde til at deltage i menighedsrådet. Nogle har fokus på arbejdets betydning for lokalsamfundet og for kirken. Andre har fokus på de mange kompetencer, man som medlem tilegner sig i menighedsrådsarbejdet. Og andre igen interesserer sig for, hvordan man kan være med til at skabe et vedkommende kirke- og menighedsliv lokalt."

FAKTA OM MENIGHEDSRÅDSVALGET

Der er 1.756 menighedsråd og omkring 13.000 valgte menighedsrådsmedlemmer i Danmark.

Menighedsrådene vælges af folkekirkens medlemmer og sidder traditionelt i fire år ad gangen.

Medlemmer af folkekirken over 18 år kan stille op til menighedsrådet.

Alligevel har mange menighedsråd udfordringer med at finde nok kandidater. Det gælder også i Ødum og Hadsbjerg sogne, hvor man derfor allerede er på udkig efter kandidater til efterårets menighedsrådsvalg.

I Ødum-Hadsbjerg har man gennem en årrække haft et fælles menighedsråd med 8 medlemmer.

OM UNDERSØGELSEN

Undersøgelsen er gennemført af et repræsentativt udsnit af danskere over 18 år af Analyse Danmark A/S for Kirkeministeriet. Her svarer 17 % af medlemmerne af folkekirken, at de kunne finde på at være medlem af et menighedsråd.

57 % af medlemmerne af folkekirken svarer, at de ved, hvad et menighedsråd laver, mens 43 % ikke gør. Er du også i tvivl om, hvad et menighedsråd laver, så kan du finde ud af det til orienteringsmødet d. 13. September.

MENIGHEDSRÅDSMØDER

Torsdag d. 22. september

Torsdag d. 13. oktober

Torsdag d. 3. november

Møderne afholdes kl. 19.00 i Ødum Præstegård.

Ruth Bugtrup
Formand

NÅR KUNSTEN GÅR I KIRKE

STUDIEKREDS, EFTERÅRET 2016

Studiekredsen ledes af Margit Bagger og Birgith Nørlund.

HADSTEN SOGNEGÅRD

Torsdag d. 15. september kl. 19.30

Torsdag d. 6. oktober kl. 19.30

Søndag d. 13. november kl. 9.30-ca. kl. 15.30 (pris for deltagelse denne dag kr. 150 inkl. frokost)

Vi inviterer hermed til en studiekreds om gammel og ny kunst i kirken. Den forløber over tre gange, to aftner i Sognegården og en søndag på tur til Dalbynder og Asferg for at se nærmere på gode eksempler på det, vi har studeret hjemmefra.

Studiekredsen har to spor, den gamle og den nye kunst:

Meget af den kunst, der udsmykker danske kirker, er gammel. Den fortæller, hvordan vores forfædre forstod kristendommen og gav deres tro udtryk. Fascinerende er det at få et glimt af vores egen fortid ved at gå tæt på de romanske døbefonte, de gamle kalkmalerier eller mindetavler.

Billederne skulle fortælle om Gud og troen på ham, og op gennem århundrederne kan man se, at forestillingerne om Gud ændrede sig gradvis. Kirken blev sig også bevidst, at billederne kunne bruges til at præge menighedens tro og forestillinger. Man ville noget med kunsten, fortælle, forkynde, formane, trøste og måske også forskrække.

Mange af os finder det spændende at tage den gamle kunst i øjesyn. Dengang som nu

kæmpede man med at forstå sig selv i en verden i forandring.

Den moderne kirkekunst fascinerer også. Den taler vores eget sprog, forkynder og fortæller mere pågående og ligefremt, hvordan det moderne menneske tumler med livets store spørgsmål og med tro. Moderne kunstnere giver deres meget forskellige bud på disse åbne spørgsmål i stadigt flere af vores kirker. I menighedsrådene ved man godt, at vores tid er fyldt med modsatrettede forestillinger om de ting, der forkyndes i kirken, og at moderne mennesker har besvær med at knytte forbindelsen mellem det moderne liv og kirkens forkyndelse.

Det er langt i tid mellem den romanske kunstner, der huggede i sten og den moderne kunstner. Men deres anliggende er måske ikke særligt langt fra hinanden?

Det vil vi se nærmere på i studiekredsen med en række eksempler fra de danske kirker.

Deltagelse kræver ikke anden forudsætning end at man er interesseret. Tilmelding på Kirkekontoret senest d. 1. september på tlf. 86 98 04 25 eller kirkekontoret@hadstensogne.dk.

HADBJERG BORGERFORENING

SELLING FORSAMLINGSKUS

FÆLLESSPISNING

Efter en rigtig dejlig sommer, der forhåbentlig kommer med mere sol, er det atter tid til fællesspisning i Hadsbjerg Forsamlingshus.

Torsdag d. 29. september, kl. 18.00

Torsdag d. 27. oktober, kl. 18.00

Torsdag d. 24. november, kl. 18.00

Skriv datoerne i kalenderen, så du husker at komme til disse hyggelige arrangementer.

For tilmelding skal du, når skiltet er kommet ud til vejen ved forsamlingshuset, ringe til Ida og Egon på tlf. 86 91 49 80.

Det koster sølle kr. 50 for voksne, kr. 25 for børn over 4 år.

FÆLLESSPISNING

I løbet af efteråret afholdes fællesspisning tre gange, nemlig:

Onsdag d. 28. september kl. 18.00

Onsdag d. 26. oktober kl. 18.00

Onsdag d. 30. november kl. 18.00

Prisen er uændret kr. 40 pr. voksen og kr. 20 pr. barn.

Der kan købes drikkevarer til meget rimelige priser, og der er altid vand på bordet.

Menuen er ikke på plads endnu, men vil blive annonceret både her i HØST, på www.8370.dk og i facebookgruppen.

Vi håber at se mange af jer til fællesspisning.

OKTOBERFEST

Vi ønsker at afholde den årlige høstfest d. 8. oktober. Mere information følger senere. Men sæt lige et stort kryds i kalenderen, så du er sikker på at komme med til denne festlige og skønne dag.

Kristine Jensen

BADEBUKSER MED LOMMER

Af Martin Møller

At have lommer i badebukserne kan være en dyr fornøjelse, især når man, også på ferien, skal have sin smartphone inden for rækkevidde. Men det er ikke ret smart at have telefonen i lommen, når man tager sig en dukkert i svømmepølen, som mit barnebarn på 15 gjorde forleden. Så må der igen en ny telefon til.

Ja, jeg skriver igen, for så knækker glasset, eller der kommer en ny endnu smartere model.

De problemer havde vi ikke, da jeg var i den alder. Da var en telefon, hvis man havde en sådan, et apparat som hang på væggen og fyldte ca. ½ m², så den blev der ikke flyttet rundt på!

Størrelsen på telefonen skyldtes dengang, at den indeholdt store batterier, som var nødvendige for telefonens funktion, og der gik mange år inden fastnettelefoner blev uden batterier.

Da jeg var barn i 50-erne, havde mange vel nok telefon, men flere af naboerne, hvor jeg kommer fra, havde ikke telefon. Det var helt almin-

deligt at man kom og lånte telefonen. Jeg husker, at engang kom gårdens forkarl og bankede på vinduerne en mørk vinteraften, hvor det sneede ret godt; der skulle ringes til jordemoderen, for der var fødsel på vej. På grund af det meget dårlige vejr skulle jordemoderen hentes i Hadsten, så hestene blev spændt for, og min far og forkarlen drog ud efter hjælpen. Ja, det var andre tider.

Telefonen, vi havde, var en "partstelefon", dvs. at vi delte telefonnummeret med min farbror, og ville man bruge den, skulle man lige løfte røret og høre om telefonen var i brug, inden man ringede op til centralen. Når telefonen ringede, og røret blev taget, kunne det nemt være til den

anden part, og ved hjælp af et håndtag skulle man så flytte samtalen fra en telefonlinje til en anden.

Når man skulle ringe op, drejede man nogle omgange på håndtaget på siden af telefonen, som så lavede en spænding i ledningen til centralen, hvor en klap på centralpulten slog op, og et hul kom til syne. En venlig dame satte så et stik i, og man var igennem til centralen. Her bad man om nummeret på den man skulle tale med, og stikket blev så proppet i ved det nummer, vedkommende havde; centralen fik modtagerens telefon til at ringe, og forbindelsen var etableret. Når samtalen var forbi, drejede man igen på håndsvinget, for at centraldamen kunne se, at samtalen var forbi.

På de små centraler kendte centralbestyreren de fleste abonnenter, og man kunne ringe op og sige, giv mig lige barberen, og så fik man det. Det var næsten som nu, for hvem kan huske telefonnumre, nu hvor alle står med deres navn i telefonerne?

Ja, dengang gik det ikke så heftigt til som nu, og selv vi gamle er nu med på moden med iPhones/smartphones, for at have en fastnettelefon er blevet dyrt, og de er kraftigt på retur, og samfundet går nu i den retning, at man ikke kan begå sig uden mobilen.

Det var sådan en telefon, som hang på væggen i mit barndomshjem

STØT KAMPEN MOD KRÆFT

HØST IF deltager igen i år i Stafet For Livet i Hadsten

D. 27.-28. august 2016, lørdag kl. 11.00 til søndag kl. 11.00
Hadsten Idrætscenter, Skovvangsvej 20

Stafet For Livet er en 24 timers stafet, der sætter fokus på kræftsagen.

Deltag på holdet Løb med HØST IF, vær med til en fantastisk oplevelse og støt den gode sag.

Alle er velkommen på holdet, uanset om man er tilknyttet aktiviteter i HØST IF, om det er familiemedlemmer, venner eller andet.

Du kan også støtte holdets indsamling med et støttebeløb eller købe lys, der tændes, når mørket falder på.

Alle de penge, der bliver samlet ind til Stafet For Livet, går til Kræftens Bekæmpelses

livsvigtige arbejde med forskning, forebyggelse og støtte til patienter og pårørende.

Der etableres en HØST IF lejr med et stort fælles telt, som vil være samlingssted for holddeltagere, familier og venner. Her vil der være mulighed for ophold, forplejning, afslapning og overnatning i det døgn stafetten varer. Man kan evt. medbringe mindre telte til overnatning.

Om du vælger at give støttebeløb, købe lys eller blot deltage i et par timer ved at løbe/gå nogle omgange på ruten, er op til dig. Det vigtigste er at du vil være med og støtte på den ene eller anden måde.

Tilmeld eller støt Løb med HØST IF holdet:

<https://www.stafetforlivet.dk/stafet/hadsten/tilmeldte-hold/hold/4643>.

Her kan du også læse mere om Stafet For Livet.

Håber vi ses til et fantastisk døgn

HØST IF Løb

"LØB I HØST IF"

Aktiviteter august-september

27.-28. august	Stafet For Livet (se omtale ovenfor)	
3. september	Løbeshop - Gudenå Trail Challenge	(39 km og 76 km)
4. september	Aarhus halvmarathon	
4. september	Mols Bjerger Trail nr. 2	(10,5 km, 21,1 km, 42,2 km)
17. september	Nordic race, Silkeborg	
24. september	Marselis Marathon	(10 km, 21,1 km, 42,2 km)
2. oktober	Moesgaard Trail Run	(4 km, 8 km, 12 km)

FASTE TRÆNINGSTIDER, FRA HØST-HALLEN

Tirsdag kl. 19.30 - fællestræning, løbetur eller fx Run for Fun, interval eller andre øvelser.

Torsdag kl. 19.30 - fællestræning med en kortere løbetur.

Søndag kl. 9.00 - fællestræning med mulighed for længere ture, lokalt og andre steder.

Der er plads til alle på vores løbeture, da tempo afstemmes eller der laves opsamling så vi følges ad.

Mød op og løb med - du kommer ikke til at fortryde.

Vel løb

Claus Glavind

E-mail: claus@glavind.net, tlf. 71 78 02 30

BORDTENNIS

Ungdom

HØST Bordtennis, starter den nye sæson, med et nyt tiltag, i samarbejde med Dansk Bordtennis Union. Bordtennis "Det batter", er et projekt for børn i alderen 8-12 år. Det henvender sig til børn, der har lyst til at lære at spille bordtennis, med fokus på at træningen skal være sjov og legende. Træningen bygger på tre grundsten: Relationer, udvikling og sjov.

Vi glæder os meget til at komme i gang. Hvis du har lyst til at deltage, er du meget velkommen til at komme forbi og prøve at være med til træningen.

Vi fortsætter selvfølgelig den almindelige ungdomstræning, men vil helt sikkert gøre brug af nogle af vores nye metoder, til denne også.

Seniorer

Sidste sæson blev en kæmpe succes, hvor vi oplevede en fortsat fremgang for seniorerne. Vi er nu en pæn stor gruppe af seniorer, der mødes til træning og tager ud at spille kampe og stævner. Vi har spillere på alle niveauer, så hvis du har lyst til at lære at spille bordtennis, eller måske har fået lyst til at genoptage ungdommens karriere, er du meget velkommen til at komme forbi og deltage i træningen. Der bliver virkelig gået til den til træning, hvor vi hygger os og får spillet en masse drabelige opgør.

Hvis du har spørgsmål er du selvfølgelig meget velkommen til at kontakte os:

Peter Thybo Christensen
Tlf. 50 74 73 15
e-mail ptc@aabnet.dk

BADMINTON

HØST-HALLEN SÆSON 2016-2017

Den ny sæson for badminton i HØST-Hallen starter i uge 36. Hvis der er stemning for det, vil vi i år forsøge at friholde nogle baner til rotations spil, hvor der spilles med skiftende makker. Dvs. at man også kan melde sig til badminton uden fast makker.

Der er banetildeling mandag 29. august kl. 19.00 i HØST-Hallen

Tider til badminton i HØST-Hallen er oplyst på vores hjemmeside www.høstif.dk.

Baner HØST-Hallen sæson 2016-2017

Ugedag	Tid	Antal ledige baner
Mandag	18.00-19.00	3
Mandag	19.00-20.00	3
Mandag	20.00-21.00	3
Mandag	21.00-22.00	3
Tirsdag	16.00-17.00	5
Tirsdag	18.15-19.15	2
Tirsdag	20.45-22.00	3
Fredag	19.00-20.00	5

Vel mødt til en ny sæson

Hilsen
Gert Holdensgaard
Tlf. 23 31 17 56
E-mail gertogsanna@skylinemail.dk

KROLF

Som det fremgår af nedenstående er HØST IF igen i år værter for Landsmesterskaberne i krolf, som afvikles af DGI og Dansk Krolfunion.

Vi glæder os til igen at være værter, og der forventes mindst 100 deltagere fra hele landet på banerne ved HØST-Hallen.

Kom og kik på, - det er altid hyggeligt og spændende!

KROLF TRÆNING

Vi spiller mandag kl. 19.00 og fredag kl. 13.00 ved HØST-Hallen.

Kom og prøv at være med, - vi har det rigtig sjovt!

Kontaktperson

Margit Jensen, tlf. 22 76 57 78

LANDSMESTERSKABER I KROLF

FOR HOLD Á 4 SPILLERE (HERRER/DAMER)

Lørdag d. 10. september 2016 kl. 10.00-18.00

Målgruppe: Alle i Danmark, der spiller krolf.

Et hold består af 4 spillere - herrer/damer + reserver.

Der spilles to doubler pr. holdkamp. Holdene inddeles i puljer. Der bliver mindst 3 holdkampe til hvert hold.

Vinderne i hver pulje spiller semifinaler, og vinderne derfra spiller finalen.

Program: Vi mødes kl. 9.00 til morgenkaffe - **hvor alle skal være mødt.**

Kampene starter kl. 10.00 og forventes afsluttet med finaler ved 18-tiden.

Arrangør: DGI Østjylland Krolf i samarbejde med Dansk Krolf Union.

JU JITSU

Ju jitsu-træningen starter op igen i HØST-Hallen ved skolestart!

Tag en t-shirt og nogle træningsbukser på, og kom og prøv noget nyt - eller find din dragt frem igen efter ferien, så byder vi på nyttig motion og godt miljø, nye udfordringer og udvikling. Hvad med at opnå en ny bæltegrad i vinter?

Ju jitsu-træning giver bedre motorik, koordination, balance og humør - og gør dig bedre i stand til at beskytte dig selv! Vi træner frigørelser, undvigelse, faldteknikker, kast og nedtagninger, og forskellige slag og spark - du lærer at beskytte dig selv i mange situationer. Hvis du er ny bliver du sat godt ind i det grundlæggende, så du trygt kan træne - og alle kan træne ju jitsu!

Træningstider for Tigerholdet (børn) tirsdag kl. 17.00-18.00, voksne og teenagere tirsdage kl. 18.00-19.15 og torsdage kl. 20.30-22.00. Børn skal være startet i skolen for at deltage i træningen. Skriv en e-mail, hvis du har spørgsmål, eller kik ind på vores Facebook-side!

<http://www.facebook.com/hadbjergjujitsu>
E-mail hadbjerg.jujitsu@gmail.com

Thomas Langton
Glentevej 10, Hadsbjerg

TRÆNINGSTIDER

Ungdom
Tirsdag og torsdag kl. 18.00-19.30
Senior
Tirsdag og torsdag kl. 19.30-21.30

SPONSORHJØRNET

ÅRETS OK SPONSORCHECK

På billedet overrækker Mathias, konsulent fra OK, **sponsorcheck kr. 30.701,94** til Lars Olsen fra HØST IF's sponsorudvalg.

Udover denne normale check har der det seneste år også være sponsoraftale vedr. køb af vand og kaffe i OK butikken i Ødum. Kr. 0,50 hver gang der er solgt en ½ l vand eller en kop kaffe.

Det beløb er netop opgjort til kr. 24.058,75.

Desværre ophører denne sponsoraftale på vand og kaffe, da OK ikke mener det har givet det nødvendige ekstra salg.

HØST IF er dog OK taknemmelige for samlet kr. 54.760,69 det seneste år.

Tak for støtten til det frivillige foreningsarbejde i HØST IF!

HØST IF har til stadighed brug for hjælp til forskellige behov og ting der skal udføres – både fysisk og økonomisk. Derfor er det dejligt når virksomheder og private giver tilsagn om at give en hånd med både materielt og økonomisk. Hører I om nogen der kan være potentielle sponsorer, vil vi godt lige have "et vink", så vi kan få fulgt op på dette i sponsorudvalget.

HØST-HALLEN UDVIDELSE

STATUS FRA PROJEKTGRUPPEN

Projekt

"Akut udvidelse af Servicefaciliteter i HØST-Hallen 2012"

Projektgruppen afventer respons på det genfremsendte budgetforslag fra 2016 med diverse opdateringer til budget 2017. Opmærksomheden bør henledes på at vi stadig selv er i stand til at levere et betydeligt beløb kr. 500.000 til finansieringen.

Her i august bliver det afgjort hvad der er med på næste års budget. Jeg har mødt et par politikere de seneste dage, og de er bekendt med vores budgetanmodning. Der var ikke på forhånd afvisning af vores ønsker – om det er godt tegn vides dog ikke. I næste septembernummeret er vi meget klogere.

Løbende opdatering i kommende numre af HØST.

Lars Olsen
Tlf. 30 75 22 12
E-mail lars.knud@ofir.dk
Kontaktperson i projektgruppen

OK

OK Ødum er vores lokale indkøbsbutik i HØST området, hvor vi kan få det vi lige står og mangler. Butikken har et bredt sortiment, så det er nemt at smutte forbi, når der skal bruges det ene eller andet. Morgenbrød kan hentes både hverdage og i weekenden. Og så er der flere muligheder for at få stillet sulten, med flere menuer, når man ikke selv vil stå ved kødgryderne. OK Plus Ødum er godt lokalt sted at handle generelt og en rigtig god samarbejdspartner for HØST IF.

OK-AFTALE

Et benzinkort til OK med HØST IF-aftale støtter HØST IF hver gang der tankes

Du skal huske at du støtter ungdomsarbejdet i HØST IF med 6 øre pr. liter, hver gang du tanker, når du har et OK benzinkort der er tilknyttet HØST IF. En god og nem måde at støtte idrætten i lokalsamfundet. Og til stor glæde for ungdommen i HØST IF.

Tilbud: Hvis du laver en el-aftale hos OK, får HØST IF nu 12 øre pr. tanket liter benzin i sponsorstøtte på de benzinkort der er tilknyttet HØST IF.

Bestil el via OK, så får HØST IF dobbelt op i tilskud pr. tanket liter

Så er du interesseret i dette gode OK-tilbud med støtte til HØST IF, så kontakt undertegnede på tlf. 30 75 22 12 eller mød op på tanken på en af kampagnedatoerne. I klublokalet i HØST-Hallen er der brochurer etc. og det vil også være at finde på hjemmesiden.

KAMPAGNE PÅ OK I ØDUM

Næste kampagnearrangement er **fredag d. 2. september kl. 12.00-16.00**. Benyt vores hjemmeside www.hostif.dk, hvor det også er muligt at bestille OK kort.

Så støt lokalsporten i HØST IF. Køb benzin og el igennem OK. Så støtter du din lokaleforening. Sponsorstøtten fra OK går til ungdomsarbejdet i HØST IF.

Lars Olsen
HØST IF Sponsorudvalg

PLAYERSPONSORATER I HØST IF

Vi har siden lanceringen af disse sponsorater, haft en stor succes.

Playersponsorater for 2016

Simon Olsen - Rema1000 Skanderborg v. Martin Kruse
Jakob Rungø - KE-EL Installation Ødum
Rasmus Rungø - John Frandsen Hadsten v. Thomas Kjærgaard
Rasmus Martens - John Frandsen Hadsten v. Thomas Kjærgaard
Søren Rasmussen - Murermeister Kristian S. Hardam
Jesper Jepsen - Aktiv Hvidevareservice v. Martin Simonsen
Rune Fugl - Hadbjerg Blikkenslager Forretning v. Poul Jensen
Jonas Kristensen - Midtjyllands Sommerhusudlejning v. Nina Thomsen
Jonas Bøgeskov - Autoservice Hadsten v. Søren Bøgeskov
Daniel Høgh Pedersen - P4AGroup

Er der interesse fra andre virksomheder for playersponsorater til seniorholdet, så skal man være mere end velkommen til at kontakte Simon Buus Olsen på tlf. 41 13 84 82 eller simonbuusolsen@gmail.com.

Simon Olsen

Playersponsoransvarlig

SPONSORUDVALG
DELTAĞERE SØGES STADIG!

Har du lyst til at bidrage omkring vores Sponsorer så sig endelig til. Jo flere vi er om opgaven jo bedre. Vi holder et månedligt møde, hvor vi uddelegerer arbejdet i "mindre enheder" fra gang til gang! "Alt sammen til gavn for at vores lokale forening og miljøet omkring HØST IF og HØST-Hallen.

Pt. har sponsorudvalget gang i følgende tiltag

Skilt til Flemming Sørensen VVS Hinnerup sættes op i hallen
Login til Løbeshoppen er klar til at sende ud til alle medlemmer, 5% rabat
Reklameskilte på multibanens bander ud mod P-plads
Gennemgang af liste over potentielle HØST IF sponsorer
Du kan kontakte sponsorudvalgets medlemmer, hvis du har spørgsmål eller er interesseret.

Lars Olsen
Sponsorudvalget

GYMNASTIK I SÆSONEN 2016-2017

Så er vi klar med nyt program. Følgende hold tilbydes i HØST-Hallen og i Selling Forsamlingshus. Vi glæder os til at se nye og tidligere gymnaster.

Sæsonen starter mandag d. 5. september 2016 – enkelte hold før eller senere. Se hold-beskrivelserne.

Kontingentet gælder hele sæson fra 5. september 2016 til 10. april 2017.

Husk – for alle hold gælder, at du kun er tilmeldt, hvis inden start du har betalt kontingent via HØST IF's hjemmeside – www.hostif.dk – og betalingen er gennemført.

OBS. Ret til små ændringer på de enkelte hold forbeholdes.

På gensyn til en ny fantastisk sæson. Vel mødt.

Instruktører og gymnastikudvalget

Følgende hold starter i HØST-Hallen

Sæsonen starter mandag d. 5 september 2016 – enkelte hold før eller senere.

FRISKE BEDSTE & OLDER – 60 +

Mandag kl. 15.00-17.00, kontingent kr. 600

Du kan li' at røre dig og holde dig i form!

Så derfor – vi mødes mandag kl. 15 lige præcis – i HØST-Hallen til gymnastik med musik du ka' li, fællesskab, sang og latter, spil, hockey, "bold" der batter, til slut en sang og kaffetår.

Instruktør: Gunvor Bakkegaard

SPILLOPPERNE – PIGER OG DRENGE 5-6 ÅR

Mandag kl. 16.45-17.45, hal A, kontingent kr. 525

Vi skal hoppe, vi skal løbe, vi skal lege og lave meget andet sjovt. Både på redskaber og uden redskaber, der bliver fart over feltet, så kom og vær med!

Til vores opvisning i foråret viser vi, hvad vi har lært i løbet af vinteren.

Husk bare tæer eller strømper med gummidutter, så du ikke glider.

Du skal være fyldt 5 år inden jul, og være klar til at lave gymnastik på egen hånd.

Vigtigt! Max. 25 deltagere – "først-til-mølle" princippet!

Instruktører: Anja Bille Bohn, Sanne Salomonsen

KRUDTUGLERNE – 3-4 ÅR PIGER/DRENGE MED FAR/MOR

Mandag kl. 16.45-17.45, hal B, kontingent kr. 525

Kan du lide at udfolde dig og vise hvor dygtig du er til at lave kolbøtter, snurre rundt, danse, løbe, hoppe og synge, er det her holdet du og dine forældre skal tilmelde sig. Hvis ikke dine forældre kan deltage, kan du tage dine bedsteforældre med. Der bliver et samarbejde, mellem barn og forældre, og det er meget vigtigt at I tager tøj på, som I kan bevæge jer i. Pak tasken hjemmefra, så den er klar til om eftermiddagen.

Husk strømper med gummidutter eller du skal have bare tæer.

Instruktører: Tina & Martin Damhus Knørr & Mathilde Sørensen

EFTERFØDSELSGYMNASTIK

NYT TILBUD! BEMÆRK START D. 19. SEPTEMBER

Mandag kl. 18.00-19.00, hal A, kontingent for 12 gange kr. 600

Efter en fødsel og en lang graviditet, kan kroppen føles anderledes og det varer lidt tid, før man har fundet sig selv igen. Det er vigtigt at du hurtigst muligt kommer i gang med at træne, da du får øget velvære og det letter din hverdag betydeligt, at du er i form. Det er aldrig for sent at gå i gang. Du bør vente 2 uger med at dyrke motion efter din fødsel og 5-6 uger efter kejsersnit. Hvis du er i tvivl, så spørg din læge.

Efterfødselsgymnastik er mest for mor, og her har vi fokus på opstramning af graviditetsudsatte muskler – særligt bækkenbund og mave/ryg. Nakke- og skulderregionen er desuden et område, der belastes af mange daglige løft, dårlige arbejdsstillinger og amning. Der arbejdes med styrke og afspænding gennem øvelser, du også kan bruge derhjemme.

Vi vil arbejde med kondi, styrke, koordination, balance, smidighed og ikke mindst vejrtrækning. Der benyttes primært elastikker og måtter. Træningen slutter hver gang med en kort meditation/afspænding, der kan mindske din stress – for du kan godt blive stresset og glemme dig selv, selvom du har barsel.

Baby er velkommen på holdet og i så fald, vil der være øvelser, hvor baby også kan være med.

Da vi endnu ikke kan tilbyde fødselsforberedende gymnastik, er gravide også velkomne på holdet. Du vil helt sikkert også få meget ud af at deltage.

Du tilmelder dig for 12 gange og der er løbende optag på holdet.

Gravide kan gemme de ubrugte gange til efter fødslen.

Vigtigt! max. 12 deltagere, "først-til-mølle" princippet. Der oprettes venteliste.

Instruktør: Anja Dissing Henckel

ZUMBA/ZUMBASTEP/ZUMBAFITNESS M/K. (STARTEDE 8. AUGUST)

Mandag fra kl. 19.00-20.15, hal A, kontingent kr. 700, klippekort kr. 550 (10 klip)

Zumba er kort sagt motion i forkledning, da man har det sjovt mens man forbrænder en masse kalorier. Det er en af de få motionsformer, hvor man har lov til at fjolle og grine, mens man hører en masse glad musik med latinamerikanske rytmer. Zumba er dans baseret på stilarter som salsa, merengue, cumbia, reaggaton, samba, bellydance og flere andre kendte og ukendte stilarter og så er det trin alle kan være med til. Man får brugt og tonet sin krop, svedt, grinet, kommer i bedre form og forbrændt en masse kalorier, mens timen flyver af sted. Der vil indgå zumbastep i sidste halvdel af timen.

Instruktør: Trine Grebdahl Lauritsen

CROSSGYM M/K – FRA 16 ÅR. (STARTEDE 8. AUGUST)

Mandag fra kl. 20.15-21.30, hal A, kontingent kr. 700

HØST IF's eget Crossfitinspiredede hold for dig, som ønsker en alsidig og effektiv træning, der virker, og sikrer at du kommer i bedre form på en sjov og naturlig måde. Træningen tager udgangspunkt i Crossfit principperne, som er bygget op omkring forholdsvis korte men højintensitetsprogrammer (WOD's), hvor øvelserne er konstant varierende og funktionelle og kombinerer styrke- og konditionstræning. Vi bruger primært egen kropsvægt, hvorfor alle kan være med, men tager også kettelbells, mukkerter, traktordæk og vanddunke til hjælp. Du opnår udholdenhed, styrke, hastighed, koordination og ømme muskler. En træning hvor vi giver alt hvad vi har i os, – hver gang. Crossgym er for alle! Har du spørgsmål så mail/ring el. sms til instruktøren.

Instruktør: Jesper Dahlgaard

RYTMEKRUKKER - FRA 18 ÅR

Tirsdag kl. 19.15-20.45, hal B, kontingent kr. 700

Rytmegymnastik for dig, der ønsker lidt flere udfordringer og samspil mellem gymnastik og musik.

Prøve kræfter med seriesammensætninger - og gerne et håndredskab. Konditionstræning vil også indgå i træningen, samt en træningsweekend i januar 2017. Vi lægger vægt på at have det sjovt til træningen samtidig med at vi er parate til at træne seriøst.

Deltagelse på holdet vil give mulighed, for at deltage som gymnast til en fantastisk oplevelse ved DGIs landstævne i Aalborg fra d. 29. juni til 2. juli 2017.

Holdet deltager i min. 3 opvisninger - HØST IF, NVUI samt DGI Østjylland.

Instruktør: Gunvor Bakkegaard, Benedicte Schmidt

LEG & BEVÆGELSE - 0-2 ÅR

Torsdag kl. 16.45-17.45, hal A, kontingent kr. 525

Sammen med mor/far skal vi trille, rulle, rim og remser og gå balance.

Redskabsbaner m.m. Vi skal grine og le, klappe og hoppe sammen med far/mor. Forældrene er aktive sammen med barnet.

Max. 25 deltagere m. 1 forældre - "først-til-mølle" princippet.

Instruktør: Vicki Espersen

MICRO SPRINGERE - 0-2 KLASSE PIGER/DRENGE

Torsdag kl. 16.30-17.45, hal B, kontingent kr. 675

Har DU lyst til være aktiv, kan DU lide og være ham eller hende der klatrer i ribber og leger med og på redskaberne, gemmer der sig måske en gymnast i dig? Hvis det er tilfældet kan dette hold være noget for dig. Vores træning er bygget op om grundelementer til gymnastikken og spring generelt og er stilet mod drenge og piger, der har mod på at prøve kræfter med gymnastikken. Vi har brug for, at I forældre giver en hånd med, og der er også flere træninger i løbet af året, hvor familien er velkommen.

Max 25 deltagere - "først til mølle" princip.

Instruktører: Steffen Espersen & Maiken Holst-Jensen

SPRINGHOLD - PIGER/DRENGE FRA 3. KLASSE

Torsdag kl. 18.00-19.30, hal B, kontingent kr. 675

Vi er et hold, hvor vi skal have det rigtig sjovt, grine af hinanden og med hinanden, yde noget på hver vores niveau og have sved på panden. Vi kommer til at øve en masse forskellige spring, så vi kan forbedre os, vi kommer til at springe vejrmøller, araber, kraftspring m.m. Det er sjovt, men kræver styrke, samarbejde og lyst. Vi vil arbejde med, at gymnasterne kommer til at udfordre sig selv, arbejde med deres råstyrke, koncentration og selvfølgelig samarbejde og tillid til hinanden og instruktøren. Så hvis det lyder som noget for dig, så kom og prøv. Det kan være du kan lide det. Der vil være træninger undervejs i sæsonen, hvor familien er velkommen og prøve gymnastikken på egen krop og sind.

Instruktør: Steffen Espersen & Henning Espersen

I FORM OG FIGUR - FRA 16 ÅR

Torsdag kl. 19.30-20.30, hal B, kontingent kr. 700

Hvis du vil forbedre din kondition, trimme figuren, have sved på panden til hver træning og godt kan lide variation, så kom og træn med på "I form og Figur".

Træningen vil variere fra gang til gang med inspiration fra bl.a. feminin fitness, boksefitness, slyngetræning, yoga, pilates, cross-fit, cirkeltræning og hvad jeg ellers støder på. Vi skal lave stafetter, core-træning, boldspils-lege og meget mere.

Jeg vil forsøge at lave en træning, hvor det også godt må være sjovt at være med og vælger ofte øvelser, der kan tilpasses hver enkelt.

Er du i tvivl om holdet et noget for dig, så mød op og prøv det af.

Instruktør: Anja Bille Bohn

Følgende hold er i Selling Forsamlingshus

Første gang tirsdag d. 6. september.

PILATES - FRA 18 ÅR

Tirsdag kl. 19.00-20.30, kontingent kr. 700

"In ten sessions you will feel the difference, in twenty you will see the difference and in thirty you will have a whole new body" - Det er med disse ord, Joseph Pilates beskriver den funktionelle træningsform han udviklede. Pilates er funktionel træning, hvor man ved hjælp af øvelser aktiverer muskelkæderne gennem kroppen. Centrum for alle øvelser er brugen af vores ånde-dræt og en stærk korsetmuskulatur. Vi vil øge sværhedsgraden af disse øvelser, som vi bliver stærkere, ved hjælp af mere udfordrende stillinger og redskaber, fx redondobold. Hvis du har lyst til at styrke din krop, og gøre dette i fællesskab, er pilates sikkert noget for dig.

Vi glæder os til at se dig! Tilmelding inden start via hjemmesiden.

Instruktør Sabine Mogensen & Sissel Pedersen

NYT NYT

FØRSTEHJÆLP SKURSUS TIL SMÅBØRNSFORÆLDRE

Undgå panik hvis der sker en ulykke! Hvad gør du, hvis dit barn får noget galt i halsen? Og hvilke ulykker rammer oftest børn i alderen 0-4 år?

Som forælder er du ansvarlig for dit barns sikkerhed og tryghed.

HØST IF Gymnastik tilbyder derfor nu et førstehjælpskursus til vordende-, nybagte- og forældre med småbørn fra 0-4 år.

Tidspunkt: 12. oktober 2016 kl. 13.00-17.00.
Sted: Hadbjerg Skole/HØST-Hallen, Mejslevvej 1, Hadbjerg, 8370 Hadsten

Deltagerantal: Min: 10 deltagere. Max: 20 deltagere - efter "først-til-mølle" princippet! Der oprettes venteliste (den lille ny er selvfølgelig velkommen).

Pris: 225 inkl. undervisning + materialer samt en lille forfriskning.

Sidste tilmelding: d. 28. august 2016 via HØST IF's hjemmeside www.hostif.dk under gymnastik.

Kontaktperson/spørgsmål:
Gunvor Bakkegaard - tlf. 22 22 23 85 / e-mail gunvor@oedumdamaard.dk

OBS! Alle kan deltage på kurset - det kræver ingen særlige forudsætninger. Kurset er både egnet for forældre, bedsteforældre, dagplejemødre samt andre relevante personer, der af og til har ansvaret for dit barn.

KURSUSINDHOLD

Lær at give førstehjælp samt forebyg og undgå ulykker i hjemmet.

På dette kursus lærer du at give førstehjælp, hvis familiens yngste kommer galt af sted. Du får et bredt kendskab til de mest almindelige børneulykker i hjemmet - og hvordan du kan forebygge dem. Samtidig får du konkrete redskaber med hjem, så du præcist ved, hvad du skal gøre, hvis uheldet er ude. Det giver en ekstra tryghed og sikkerhed i hverdagen for både dig selv og dit barn.

DET FÅR OG LÆRER DU PÅ KURSET

- Undgå panik, hvis der sker en ulykke.
 - Hvad gør du, hvis dit barn får noget galt i halsen?
 - Hvilke ulykker rammer oftest børn i alderen 0-4 år?
 - Forebyggelse af små og store ulykker i hjemmet.
 - Praktiske øvelser i realistiske situationspil.
 - Er dit barns autostol korrekt monteret? Få tjekket børneudstyret i din bil (husk at medbringe bilen, hvis du ønsker dette).
- Kurset varer ca. 4 timer. Underviseren er en Falck-redder, der har flere års erfaring.

FODBOLD

UNGDOM

Børne- & Ungdomshold HØST IF

Sommerferien er overstået, der er igen gang i træning og kampe på banerne ved HØST-Hallen.

De enkelte holds træningstider og trænere kan ses i quick-guiden på side 28 og på hjemmesiden www.hostif.dk/fodbold.

De næste par måneder bliver hektiske med rigtig mange kampe på banerne henover alle ugens dage. Oversigt over HØST IF hjemmekampe kan også findes på www.hostif.dk/fodbold.

Vi glæder til at se mange forældre, bedste-forældre og Hadbjerg-borgere på banerne her i efteråret, som opbakning til spillere og trænere.

Fodboldudvalget

U16/U17 DRENGE

Der bliver ingen U16/U17 hold her i efteråret. Flere af spillerne er på efterskole, og da der i forvejen kun lige var det antal spillere, der skulle til for at stille hold, er det således ikke muligt at spille 11-mandsfodbold, så holdet er trukket ud. Muligheden for 8 mands fodbold tiltaler ikke de resterende, så de spiller som seniorspillere her fra efteråret. Et par af dem har haft debut på Serie 3-holdet i den forgange uge.

DGI/HØST IF FODBOLDSKOLE I HADBJERG

Igen i år var der den første uge i skoleferien DGI Fodboldskole i Hadbjerg. Og igen i år med rekorddeltagelse.

Vi åbnede for ventelisten ugen før, og 10 af de ventende havde ikke funden anden aktivitet, så de sagde ja tak. Dermed nåede vi op på 114 deltagere. Det gav lidt udfordringer, men alt blev klaret uden de store sværds slag.

Let bygevejr henover ugen gav en lidt anderledes indgangsvinkel, men der var ingen styrtregn, så alle deltagere klarede det med bravur. Det stiller dog også ekstra krav til trænere og trænerføl. De gjorde det fantastisk og var med til at gøre fodboldskoleugen til lidt ud over det sædvanlige.

Som sidste år havde vi igen i år lavet mulighed for tilmelding til overnatning mellem torsdag fra skoleslut og til skolestart fredag.

65 tilmeldte til overnatning i HØST-Hallen. Sammen med enkelte forældre og trænere gik det rigtig godt. Trænerne arrangerede forskellige aktiviteter fra fodboldskoleslut og indtil sengetid. Efter aftensmad var det tid til hygge og socialt samvær. Sengetid kl. 22.00 blev overholdt om end nogen var mere trætte og sov før andre. Men ro blev der.

Fredag havde vi så også besøg af en fodboldkunstner i panna/freestyle Nicholas "Tunna" Knudsen til stor fornøjelse for alle. Det foregik i HØST-Hallen da der var regnvejrs uden for. En del spillere og trænere spillede 1 mod 1 imod Tunna. Og kom til kort overfor hans fantastiske boldkontrol. Det var et godt indslag på sidstedagen.

6 trænere, 4 trænerføl samt 2 ledere til det praktiske stod for servicering af de dejlige unge fodboldskoledeltagere. Alt forløb fuldstændig efter planen og vi er sikre på at alle deltagere var både trætte, men også tilfredse efter endnu en god DGI Fodboldskole i HØST IF.

Tak til jer alle for en god oplevelse!

Lars Olsen og Bent Engdal

Fodboldskoleledere, HØST IF Fodbold

Nichlas "Tunna" Knudsen i fuldstændig boldkontrol

SENIOR

HISTORISK FLOT FORÅRSSÆSON I SERIE 3

For første gang i 2 år, skulle vi ud og prøve os af i Serie 3. Det er 4.-5. gang klubben er i Serie 3, men det er endnu ikke lykkedes at overleve en sæson i rækken. Derfor var det også med spinkle forventninger man gik ind til sæsonen, hvor overlevelse selvfølgelig var målet. Men puljen var hård, den hårdeste i Jylland måske. Flere der overværede kampene i løbet af foråret mente niveau absolut var højere end flere Serie 2 klubber og rækker.

Efter en meget hård start, hvor vi tabte de 4 første kampe med en målscore på 3-11, var det dystre udsigter og det kunne ligne at man måtte erkende at puljen simpelthen var for hård.

Men så ændrede vi strategi og tænkte: "Hvis vi skal dø, skal vi sgu dø med støvlerne på!"

Vi bestemte os for at gå helt frem på banen og køre et helbanepres og fremprovokere fejl ved modstanderne tættere på deres eget mål.

Det var absolut en taktik, der var forbundet med store risici, men om ikke andet ville den give nogle meget underholdende kampe.

Men hold da op, den taktik virkede! 10 kampe senere stod vi med 17 point og på de 10 kampe en målscore på 30-23. Vi fik pludselig hul på bylden og tabte i de sidste 10 kampe kun til puljens 3 bedste hold, Hadsten, Langå og Vorup. Det blev til 5 sejre og 2 uafgjorte.

Sæsonens oplevelse blev kampen imod Voldum på udebane. Efter vi tabte 0-5 på hjemmebane, var det et hold med revanche i øjnene, der mødte op i Voldum lørdag d. 21. maj (i øvrigt på sportschefens fødselsdag). Vi fik givet sportschefen en god fødselsdagsgave, men først efter pauseteen.

Første halvleg blev målløs og en fastlåst affære. Men 2. halvleg må være årets halvleg i seriefodbolden; ingen af holdene dækkede op, forsvarerne var taget på ferie og hele 8 mål, 3 gule kort, skud på overligger, brændte direktører, straffespark og alt hvad der ellers skulle til for at skabe et brag af en halvleg.

Hurtigt er vi foran 2-0, men kort efter bliver det 2-1. Daniel scorer dog sikkert mod sit gamle hold på straffespark til 3-1. Men i overtal smider vi det væk og 2 minutter senere står der 3-3.

Men vi kom i gang igen og fik scoret til 4-3 og 5-3 ved Fugl og Jesper Jepsen. Et brag af en kamp, som reelt var stedet, hvor vi sikrede overlevelsen. De 3 point gjorde vores sidste 4 kampe en del nemmere og med 7 point her, fik vi tilspillet os en flot, flot 5. plads i rækken. Blot 1 point fra vores storebror Hadsten SK.

Alt i alt en fremragende forårssæson, hvor vi virkelig fik vist at fight, vilje og energi bringer en meget længere end ens enkelte niveau nødvendigvis er på. Vi blev kendt i puljen, for det hold som ALDRIG gav op og kæmpede 200 % i samtlige 95 minutter.

Hårdt efterår i vente

På trods af en på papiret lidt nemmere pulje i efteråret, bliver det virkelig en hård omgang. Vi har mistet 4-5 spillere i truppen, hvilket gør vi mangler lidt i bredden på holdet. Der er ingen tvivl om at vores topniveau nok skal være højt og rammer vi det, så kan vi slå alle hold i rækken. Men afbud og skader er en del af seriefodbold og når de indtræffer, kan vi komme i problemer.

Oprykningskampen må være en kamp imellem Hadsten, Langå og HOG, med Hadsten som storfavoritter, efter deres flotte sæsonafslutning i foråret.

Det betyder, at det bliver en voldsom bundkamp mellem 5 hold. 3 hold fra rækken i foråret, Ådalen, Voldum og os selv. Og så med Rougsø og AH 2012, der er oprykkere fra S4. Voldum blev godt nok 3'er i foråret, men har mistet et par profiler, som kan gøre det svært for dem at leve op til den plads i efteråret.

Det bliver uden tvivl nogle tætte kampe rundt omkring, men jeg vil næsten sige at Hadsten må være skuffede, hvis de ikke vinder 14 ud af 14 kampe, så sikre er de på den ene oprykningsplads, der er. Med det niveau de viste i forårets afslutning og med de indkomne spillere, de har fået, så må de være kæmpe favoritter i hver eneste kamp og være skuffede, hvis de ikke vinder dem alle sammen.

Uanset hvad, så bliver det helt sikkert nogle fantastiske kampe i efteråret også, hvor de fleste er lokalopgør. Det betyder ekstra nerve og fight i alle aspekter af kampene. Det bliver sjovt, men hårdt! Vi skal kæmpe og udvise den vilje og energi fra foråret, så har vi helt sikkert gode muligheder for overlevelse igen i efteråret.

Forårets profil

Det var tæt løb om at blive forårets profil på seniorholdet. Jesper Jepsen med 13 mål i 14 kampe, Rasmus Martens med vanvittigt mange mirakler i målet eller Daniel Pedersen, som leverede 4 mål og intet mindre end 16 assist.

Alle 3 fortjente absolut titlen, men det endte med at blive Daniel Pedersen. Daniel, der har en fortid i både AGF, Brøndby og Randers FC, hvor han var på kontrakt i sin tid, foretog før sæsonen "det forbudte skifte", da han flyttede fra lokalrivalerne fra Voldum til HØST IF. Efter lidt startvanskeligheder, viste Daniel sit utroligt høje niveau i de sidste 10 kampe, hvor vi var rigtig gode. 16 assist er jo helt vildt, og krydret med 4 mål oveni, gør det bare endnu flottere.

Fuldt ud fortjent og vi håber Daniel kan holde det tårnhøje niveau igen i efteråret, hvor det igen er nødvendigt med en mand, der kan skabe en masse chancer for os.

SERIE 6-HOLDET

Rykkede faktisk op i Serie 5 efter en række gode kampe. Men da det kan knibe med spillere har vi valgt igen at spille Serie 6 her i efteråret – igen en lokalkreds denne gang ind mod Århus-området. Spændende kampe er i vente for holdet. Holdleder for holdet er Brian Amdi.

Simon Olsen
Cheftræner Serie 3 og 6

OB 40-HOLDET

OB holdet er klar til efterårssæsonen med 7-8 kampe. Vi håber på lige så stor succes i efteråret som i foråret, hvor OB 40-holdet spillede semifinale om OB40-mesterskabet i vores region.

Holdleder for holdet er Jacob Andersen. Spørgsmål eller andet vedr. OB 40-holdet kan stilles til Jacob på tlf. 27 12 55 24 eller e-mail andersenjacob1980@gmail.com.

HØST IF TIL RAMSING CUP 2016

Som sædvanlig tilbyder vi vores ungdomshold at deltage i Ramsing CUP i Spjald den sidste weekend før skolestart. Således også i år hvor flere hold samt forældre tog af sted og boede på campingplads i en specieloprettet HØST IF-lejr. Vi har modtaget dette indlæg fra en af forældrene Nina Thomsen!

RAMSING CUP 2016

Igen i år valgte flere hold fra HØST IF at deltage i Ramsing Cup og de første ankom vanen tro torsdag eftermiddag. Fredag ankom resten af spillerne og deres forældre løbende, og den fælles camp tog form.

Lørdag samlede et par forældre også i år spisebilletterne ind og drog af sted efter vores mad. Grillen i campen blev tændt, et par fædre grillede kød, pølser og brød. I det fælles forældretelt var der sat borde op med kartoffelsalat, pastasalat mm., og de der ikke havde lyst til at sidde inde satte sig udenfor for at spise og hygge mellem vogne og telte. Det sociale samvær mellem forældre og spillere på tværs af årgange er en stor del af Ramsing Cup. Det giver alle en masse, at vi sidder sammen og spiser, får en kop kaffe, en øl og en god snak. Man ser gerne de andre hold spille, hvis man ikke selv spiller eller skal se ens barn spille. I den fælles HØST camp blev der hygget, spist sammen flere gange om dagen og der var snak, glæde og leg hele

dagen. Hen under aften samledes man i campen, der blev grillet sammen, spist og med endnu en kop kaffe, en øl eller et glas vin var der god stemning blandt alle forældre. Det sociale samvær fylder meget på Ramsing – det er hyggeligt og alle ser ud til at nyde denne weekend.

I år var der deltagelse af U11 drenge, U12 drenge og U13 drenge. Der blev spillet kampe fra fredag eftermiddag og frem til søndag middag og alle hold ydede deres allerbedste. Alle børn var spændte og især de yngste spillere, der var med for allerførste gang, var klar til at give den "max gas" på banerne. Flere af de spillere og forældre, der deltog for første gang, gav udtryk for, at de gerne vil med igen til næste år, og det er jo dejligt at høre.

U11 drengene var ikke i stand til selv at stille hold, men ved hjælp fra 2 U10 drenge og 1 U9 dreng lykkedes det alligevel at stille hold, og de endte på en samlet 4. plads, hvilket var et helt fantastisk resultat med den lidt smalle trup.

U12 drengene havde en god weekend og spillede flere hårde kampe. De kæmpede bravt og fik både nederlag, uafgjorte og sejre i deres kampe og endte på en flot 4. plads.

U13 drengene var med og spillede en vis legemsdel ud af bukserne i alle deres kampe. De måtte dog sande at modstanden i år var hårdere end de tidligere år, og endte så vidt vides på en sidste-plads i den indledende pulje, hvorefter de vandt slutspillet i denne pulje.

Der var mange gode kampe og det værste er, at man ikke kan nå at se dem alle. En af de kampe, der blev talt en del om, var U13's kamp, der startede med at de var bagud 3-0, og den vilje til sejr de

viste ved at vende kampen til det imponerende resultat 3-3. Det var måske årets HØST IF-kamp ved Ramsing Cup 2016.

Alt i alt kan HØST IF være tilfreds med resultaterne i Ramsing Cup 2016 og ikke mindst med den flotte forældreopbakning der er. Til jer der ikke var med, så overvej det næste år for Ramsing Cup er fodbold, glæde, leg og masser af socialt samvær på tværs af årgangene både blandt børn, unge og forældre.

NB! Igen i år fik alle de deltagende spillere en overtrækstrøje med HØST IF logo samt reklametryk for de 3 firmaer, der sponserede: Murermester Kristina Hardam, VVS installatør Flemming Sørensen og Midtjyllands Sommerhusudlejning. Tak til sponsorer.

Og tak til Tina Bille, der stod for uddeling af trøjer og armbånd.

Nina Thomsen

FREDAGSKLUB

FOR MELLE- OG UDSKOLINGSELEVER

Her i august vil der blive holdt et møde, hvor efterårets fredagsaktiviteter vil blive fastlagt. Der informeres via Conventus gruppen.

Alle interesserede forældre er velkomne til at melde sig ind på Facebook "Klubafsten Forældrehjælp", da det er lidt svært at nå alle på de lokale facebooksider.

Løbende generel up-date månedligt her i HØST.

Med venlig hilsen
"De frivillige forældre"

QUICK-GUIDE

Badminton	
Kontaktperson:	Gert Holdensgaard, tlf.: 23 31 17 56, e-mail gertogsanna@skylinemail.dk
Basketball	
Træningstider:	Børn 8-16 år: tirsdage kl. 15.00-17.00
Kontaktperson:	Allan Thomsen, tlf. 27 84 78 81, e-mail: allanthomsen@postkasse.net
Bordtennis	
Træningstider:	Ungdom: tirsdag og torsdag kl. 18.00-19.30 Senior: tirsdag og torsdag kl. 19.30-21.30
Kontaktperson:	Peter Thybo Christensen, tlf. 50 74 73 15, ptc@aabnet.dk
Gymnastik	
Træningstider	Friske bedste & older, 60 +: mandag kl. 15.00-17.00
& instruktører:	Gunvor Bakkegaard
	Spilopperne – piger og drenge 5-6 år, hal A: mandag kl. 16.45-17.45 Anja Bille Bohn, Sanne Salomonsen
	Krudtuglerne , 3-4 år piger/drenge m. far/mor, hal B: mandag kl. 16.45-17.45 Tina & Martin Damhus Knørr & Mathilde Sørensen
	Efterfødselsgymnastik – hal A: mandag kl. 18.00 Anja Dissing Henckel
	Zumba/zumbastep/zumbafitness M/K – hal A: mandag kl. 19.00-20.15 Trine Grebdahl Lauritsen
	Crossgym M/K – fra 16 år, hal A: mandag kl. 20.15-21.30 Jesper Dahlgard
	Rytmekrækker – fra 18 år, hal B: tirsdag kl. 19.15-20.45 Gunvor Bakkegaard, Benedicte Schmidt
	Leg & bevægelse – 0-2 år, hal A: torsdag kl. 16.45-17.45 Vicki Espersen
	Micro springere – 0-2 klasse, piger/drenge, hal B: torsdag kl. 16.30-17.45 Steffen Espersen & Maiken Holst-Jensen
	Springhold – piger/drenge fra 3. klasse, hal B: torsdag kl. 18.00-19.30 Steffen Espersen & Henning Espersen
	I form og figur fra 16 år – hal B: torsdag kl. 19.30-20.30 Anja Bille Bohn
	Pilates – fra 18 år: tirsdag kl. 19.00-20.30, Selling Forsamlingshus Sabine Mogensen & Sissel Pedersen
Håndbold	
Træningstider:	Serie 4 Damer: onsdage kl. 19.30-21.00
Kontaktperson:	Vivi Jensen, tlf. 29 82 04 11, e-mail: rudbjergvej13@gmail.com
Ju-Jitsu	
Træningstider:	Børn 6-11 år (Tigerholdet): tirsdage kl. 17.00-18.00 Voksne og teenagere: tirsdage kl. 18.00-19.15 + torsdage kl. 20.30-22.00.
Kontaktperson:	Thomas Langton, tlf. 41 11 15 85, e-mail hadbjerg.jujitsu@gmail.com
Web:	jujitsu.langton.dk, www.facebook.com/hadbjergjujitsu
Kroff	
Træningstider:	Mandag kl. 19.00 og fredag kl. 13.00
Kontaktperson:	Margit Jensen, tlf. 22 76 57 78, e-mail margit_schmidt_jensen@hotmail.com
Løb	
Træningstider:	Tirsdag kl. 19.30 + torsdag kl. 19.30 + søndag kl. 9.00
Kontaktperson:	Claus Glavind, tlf. 71 78 02 30, e-mail: claus@glavind.net

Stavgang (nordic walking)	
Træningstider:	Torsdag kl. 19.00
Kontaktperson:	Vagn Salling Poulsen, tlf. 72 20 24 56, e-mail vsphadbjerg@gmail.com
Volleyball	
Træningstider:	Voksne mixhold: torsdag kl. 20.30-23.00
Kontaktperson:	Kim Liholm, tlf. 22 78 77 70, e-mail kim@liholm.dk
Fodbold	
Fodboldudvalg:	Fodboldformand Lars Olsen, tlf. 30 75 22 12, e-mail lars.knud@ofir.dk
Kontaktperson:	OB 40 Carlo Nielsen, tlf. 61 60 30 65, e-mail carlo.nielsen@hotmail.com
Træningstider:	U8 piger , tirsdag og torsdag kl. 16.30-17.30 Per Møller Zanchetta, tlf. 40 59 68 04 Christina Mikkelsen, tlf. 20 91 26 14
	U9-10-11 piger , mandag og onsdag kl. 17.00-18.15 Svend Aage Vinther, tlf. 26 31 80 04 Bue Moseholm Olsen, tlf. 30 27 14 53 Elna Brandt Nielsen, tlf. 22 44 50 90
	U7 drenge , onsdag kl. 16.30-17.30 Jørgen Halgaard, tlf. 29 91 36 02 Mathilde Juhl-Christensen, tlf. 20 72 21 17
	U8 drenge , tirsdag og torsdag kl. 17.00-18.00 Søren Søndergaard, tlf. 27 21 31 97 Ruben Høgh, tlf. 51 74 20 50 Dorte Vang, tlf. 51 86 14 44 Ivan Knudsen, tlf. 28 12 62 18
	U9 drenge , tirsdag og torsdag kl. 16.00-17.30 Fabian Fog Wichmann, tlf. 61 28 88 47 Flemming Dahl Sørensen, tlf. 28 19 22 89 Pia Larsen, tlf. 22 87 29 97
	U10 drenge , mandag og onsdag kl. 16.15-17.30 Rasmus Knage Thomsen, tlf. 21 84 16 41 Marianne Langdahl, tlf. 27 20 01 47
	U11-12 drenge , mandag og onsdag kl. 16.45-18.00 Bo Jørgensen, tlf. 81 11 83 06 Kristoffer Sørensen, tlf. 20 22 23 71 Hans Bille Sørensen, tlf. 60 18 64 20 Martin Skåning, tlf. 23 96 34 59 Mogens Krogh, tlf. 26 79 67 14 Kristian Hardam, tlf. 23 27 00 55 Nicklas Hardam, tlf. 28 96 14 32 Tina Bille, tlf. 60 18 64 20
	U16 drenge , mandag og onsdag kl. 18.00-19.30 Rasmus K. Thomsen, tlf. 21 84 16 41 Malene Buhl Jensen, tlf. 60 48 20 20 Per Kamman Jensen, tlf. 28 26 90 41
	Dame senior , mandag kl. 19.00-21.00 Rune Fugl, tlf. 23 67 89 50 Bent Engdal Nielsen, tlf. 22 25 01 74
	Herre senior , tirsdag og torsdag kl. 19.00-21.00 Simon Olsen, tlf. 41 13 84 82 Kurt Svejstrup, tlf. 29 93 00 58 Brian Amdi, tlf. 30 70 33 37 Kenneth B. Pedersen, tlf. 28 99 36 63

GRUNDLOVSTALE 2016, HADBJERG

Vi holder grundlovmøder over hele landet for at fejre den lov, som vi har besluttet skal være den grundlæggende i Danmark. Derfor er det en historisk dag fordi den lov, der trådte i kraft den 5. juni 1849, har tjent os godt. Netop på en historisk dag bør vi se sammenhængen mellem fortiden, nutiden og fremtiden, og gøre det klart, hvor vigtigt det er at nye generationer forstår, at de ikke bare får overdraget en vigtig gave, men samtidig en opgave: At lede Danmark videre. Det er en gave – fordi Danmark er et lykkeligt land og en succes. Og en opgave – fordi det ikke er så let, at føre en succes videre. Det kan, som I ved, være svært at holde sit momentum. Se bare på AGF!

Derfor er det på sin plads, at stille spørgsmålet om hvorfor ikke bare Danmark men den vestlige civilisation, kaldet for Vesten, blev en kæmpe succes. For hvad gjorde Danmark og Vesten rigtigt, udover alt det vi ofte bebrejder os selv for slog fejl? Og hvorfor har der siden 1500-tallet været en enorm forskel på Vesten og Resten? Spørgsmålet drejer sig om, hvad den store forskel i økonomisk velstand såvel som i menneskeværdige samfund skyldes? Er det hele tilfældigt eller drejer det sig om lykkelige geografiske, klimatiske eller biologiske faktorer? Skyldes det udelukkende imperialismen eller noget langt dybere? Med andre ord: hvor kommer velstanden fra? Spørgsmålene er på ingen måde nye. De blev blandt andet stillet af den britiske ordbogsforfat-

ter, Samuel Johnson i romanen "Rasselas, prinsen af Abessinien", tilbage i 1759. I romanen spørger hovedpersonen om den synlige forskel mellem Vesten og Resten, og om Vestens tiltagende magt: "Af hvilken grund er europæerne så magtfulde, siden de så let kan besøge Asien og Afrika for handel eller erobring, og hvorfor kan asiater og afrikanere ikke invadere deres kyster, plante kolonier i deres havne og give ordre til deres fyrster? De samme vinde som bringer dem tilbage, burde bringe os derhen?"

Det er et godt spørgsmål, som Samuel Johnsons hovedperson Rasselas desværre ikke giver os noget rigtig svar på. Heldigvis blev det samme spørgsmål på nogenlunde samme tid, stillet af en repræsentant fra Østen. Manden hed Ibrahim Muteferrika og arbejdede som embedsmand i det Osmanniske rige og var den første der trykte bøger (han havde

selv skrevet en bog udgivet i året 1731, altså nogle år før Samuel Johnsons bog om Rasselas). For os i dag er Ibrahim Muteferrikas spørgsmål af samme interessante karakter. Han stiller nemlig følgende spørgsmål: "Hvorfor hersker de kristne nationer, der før var underlegne i forhold til Osmannerriget, over så mange lande og påfører vores førhen sejrriige hære nederlag?"

Heldigvis giver den lille embedsmand os det korrekte svar, når han konkluderende skriver, at "mens Osmannerriget bygger på islamisk shari'atlov, en religiøs og uforanderlig lov, så er lovene i Europa fornuftsbedingede."

Og netop fordi lovene i Europa er fornuftsbedingede sejrede Vesten på alle tænkelige områder. Eller nærmere: Det handlede ikke om geografi, men om love og regler udledt af fornuften. I Vesten blev der givet grønt lys til fornuftens anvendelse og råderum – og således udkonkurrerede Vesten sine direkte modstandere og slog dem tilbage på valpladsen ved hjælp af moderne teknologi og ved fremstillingen af bedre varer til markedsplassen. Den direkte virkning af de fornuftsbedingede loveskabte en revolution af innovation inden for videnskab, militært ballistik, handel, kultur og teknologiske opfindelser. Men selve kilden til de fornuftsbedingede love udsprang af kristendommens sekulariseringspotentiale og deraf menneskelig lovgivning. I vesten fremstod der (siden tidlig middelalder) en lovgivning der netop ikke var religiøs, for kristendom var, og er, en lovfri

religion, der teologisk satte en verdslig sondring, som lovreligionen islam på ingen måde kunne være med på.

Det er ganske interessant, at Ibrahim Muteferrika selv var konverteret fra kristendom til islam, og derfor må have kendskab til Matthæusevangeliets verdsliggørende ord: "Så giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er." Ibrahim Muteferrika vidste jo godt, at det udsagn ikke havde rod i de islamiske hadither eller i koranens ord og derfor måtte det gå det kristne Vesten anderledes end det muslimske østen. Det forhold, sammen med meget andet, skulle efterlade det engang så mægtige Osmannerrige som en politisk og videnskabelig tom jakke, der senere skulle få det lidet flatterende, men ganske rammende navn: Europas syge mand.

Nu tænker I nok: "Ja, ja, fint nok med fornuftsbedingede og deraf sekulariserede lovgivning", men Vestens velstand og dermed forskellen på Øst og Vest, skyldes jo udelukkende Vestens imperialismen. Altså, at de såkaldte rige lande, er rige, fordi de har stjålet rigdommen fra de fattige lande. At de fattige er fattige, fordi de udbyttes af de rige, for sådan har vi lært det i skolen. Naturligvis er den vestlige civilisation langt fra fejlfri. Den har så sandelig forøvet sin del af brutale ugerninger. Alligevel holder påstanden ikke vand og vi kan ikke bare som sådan skyde skylden på imperialismen – selvom mange mennesker har forsøgt det. Kortfattet er der to

grunde til, hvorfor påstanden ikke er fyldestgørende nok.

For det første fordi imperier var den mindst originale ting som Vesten forsøgte sig med efter 1500. Alle, og jeg mener ALLE, forsøgte sig med imperier. Islamisk imperialismen grundlagde forskellige imperier (kalifater) og sammen med det Kinesiske imperium skabte de nogle af de største imperier vi har kendt til. Husk på, at kineserne var Vesten overlegne i alle forhold indtil omkring 1500-tallet og økonomisk set var den gennemsnitlige kineser i 1500-tallet rigere end den gennemsnitlige nordamerikaner. Den store økonomiske adskillelse mellem Vesten og Resten nåede først sit højdepunkt i 1970'erne – en betragtelig tid efter afkoloniseringen. Først i 1970'erne var den gennemsnitlige brite blevet mere end 10 gange rigere end den gennemsnitlige inder.

Den anden grund skyldes, at Vesten netop ikke kom til at dominere verden fordi man udrykkede sine konkurrenter, men fordi konkurrenterne, imperierne Kina, Stormogulriget (indisk statsdannelse 1526-1858) samt Osmannerriget, brød sammen på egen hånd og derved overlod mulighederne til konkurrenterne fra Vesten (jf. Ibrahim Muteferrikas svar om virkningerne ved Vestens fornuftsbedingede love der skabte en revolution af innovationer). Der er altså ikke meget der taler for, at imperialismen er nogen fyldestgørende forklaring på det økonomer har benævnt som Den Store forskel mellem Vesten og Resten.

Andre forskere mener, at Den Store Forskel i økonomi og velstand skyldes Vestens gunstige geografi. At velstand og succes kan nedskrives til de rette geografiske, klimatiske og biologiske faktorer. Det er som regel de samme kritikere der nødig vil indrømme, at der findes noget værdifuldt i europæisk religion, eller for den stand skyld i Vestens økonomiske og politiske institutioner. Hvis du har det på samme måde, så husk på at vi udførte to store naturlige eksperimenter i det 20'ende århundrede for at se, om geografi betød mere end institutioner. I det første tog vi alle tyskere og delte dem i 2 lige store dele, i to lige store områder. En øst-del og en vest-del, med stort set ens geografiske, klimatiske og biologiske faktorer. Så gav vi den ene del kommunisme, dvs. et socialistisk diktatur styret af planøkonomi og femårsplaner, med absolut statsmonopol, i et brutalt overvågningssamfund uden ejendomsret, ytringsfrihed, eller personlige rettigheder af nogen art, og vi kaldte det for DDR. Og det lykkedes for DDR-kommunismen, at serieproducere én af verdens dårligste biler, Trabanten (trabien) samt et antal brune polyester habitter, musegrå spadseredragter, alt imens befolkningen levede under et udbytende diktatur.

På den anden side af Jerntæppet oprettede vi et liberalt demokrati som vi kaldte for Vesttyskland. Her levede folk i frihed med alt, hvad det indebærer af magtens tredeling, ytringsfrihed, ejendomsret, patentkontrol, frie

valg, pressefrihed, forskningsfrihed, bekæmpelse af monopoler, med sund markedsøkonomi og frit valg på forbrugersamfundets hylder. Vesttysklands effektive markedsøkonomi fremmede vækst og velstand. Og ja, der var selvfølgelig (og er) fejl og mangler men trods alt, og bedst af alt, personlige frihed og ytringsfrihed. Og på denne, langt mere venlige side af Jerntæppet, i det vi kaldte for Vesttyskland, producerede borgerne én af denne verdens bedste og mest tekniske biler, nemlig Mercedes Benz – samt en lang række andre geniale løsninger på menneskelige udfordringer. Fra vigtige enzymer til Siemens Wind Power – og tunge bayerske øl.

Hvis det ikke lyder overbevisende, så udførte vi et andet eksperiment fra midten af 50-erne og frem til i dag. Geografisk set, fandt det sted på den Koreanske halvø hvor vi igen delte et land i to, godt nok ikke i Øst Vest men i Nord og Syd.

Her tog vi alle koreanere i nogenlunde samme geografiske område, med den samme traditionelle kultur, det samme sprog, gastronomi, samt menneskelige biologi og delte dem igen i to lige store dele. I nord indførte vi kommunisme og i syd antog de over årene et liberalt demokrati - med alt hvad det indebærer af magtens tredeling, inkluderende politiske samt økonomiske institutioner. Og resultatet er en endnu større velstandsmæssig forskel end hvad der skete imellem Øst- og Vesttyskland.

Resultatet af de to såkaldte "naturlige eksperimenter" taler helt for sig selv og viser med al tydelighed pointen i dag: At succes og velstand ikke kan begrundes i geografi, olie, gas, vejr og vind, mad, sprog, biologi, eller andre eksotiske forhold, men i hvilke institutioner et land downloader og lever på. De rigtige institutioner giver velstand og succes. Andre ideer giver absolutisme, statsmonopol, udbytning af borger og brutale rædselsregimer.

I det følgende vil jeg give konkrete svar på hvilke institutioner der skal downloades for at få velstand og succes. Men før mobiltelefonen frister jer til dagens Snap Chat, en omgang selfies eller opdateringer på Facebook, så vil jeg oversætte begrebet institutioner til et sprog vi bedre kan forstå. Lad os i stedet kalde Vestens vigtigste institutioner for dens applikationer, dens apps. I kender dem fra jeres mobiltelefon og en killer app er betegnelsen på et softwareprogram som indeni indeholder en kompleks programmering, der er så nyttigt eller overbevisende, at det trumfer alle andre. Det svarer til esset i kortspil, fordi det netop trumfer alle andre kort. Med nyttig inspiration fra danske og udenlandske historikere skal der udpeges og downloades i alt seks killer-apps for at få succes. De 6 kan samtidig give os en forklaring på den store adskillelse mellem Vesten og Resten og hvorfor Vesten løb fra Resten?

APP 1: KONKURRENCE

Den første killer-app vi skal downloade hedder konkurrence, i forståelsen politisk – såvel som økonomisk pluralisme. Konkurrence er nemlig noget af det mest påfaldende i vestens historie fra 1500-tallet indtil i dag. Den har på alle måder defineret Vestens kultur og betød, at der ikke bare var hundreder af forskellige politiske enheder i Europa i 1500, men indenfor hver af disse enheder var der ivrig konkurrence mellem købmænd og mellem herskere. Faktisk udspillede der sig permanent en økonomisk og politisk magtkamp mellem konger og paver, adel og borgmestre, købmænd og bønder, mellem land og by. Det hændte ofte, at det udviklede sig til regulære krige som i de Norditalienske bystater, hvor konkurrencen førte til blodige kampe. Europæerne udviklede institutioner – formelle og uformelle – der tillod effektiv organisering af markeder, handel og viden og gav købmænd, investorer, iværksættere, opfindere og initiativtagere, incitamenter til at handle på en sådan måde, at ikke blot de selv, men hele samfundet blev rigt. Eksempelvis eksisterede stamfaderen til moderne selskaber, the City of London Corporation, allerede i 12-hundredetallet, men intet tilsvarende eksisterede i Kina. I Vesten blev man klar over, at frie iværksættere nødvendigvis måtte have adgang til kapital for at følge deres visioner f.eks. i jagten på nye varer fra fjerne kyster.

Således drev først portugisere og spanierne ud på lange

og farefulde opdagelsesrejser med indskudt kapital i skib og mandskab, på jagt efter krydderier til Europas markedspladser (krydderihandlen, blev åbnet af Vasco da Gamas sejlads syd om Afrika 1497). Det blev til det 15. Århundredes "Spice Race" – som senere blev efterfulgt af hollandske og engelske flåder der kæmpedes om at indvinde markeder, ofte med særdeles brutale midler.

Bagsiden af eventyret er selvfølgelig den ulykkelige fortælling om slaveriets arabiske og europæiske historie. Den er og bliver et særdeles trist kapitel i vores fælles verdenshistorie.

Vestens konkurrenceiver historien om, hvordan disse små og ubetydelige lande over årene tog kampen op med samtidens mægtige kinesiske imperium – som efterhånden døde hen i opiumsrus. Kina lukkede simpelthen porten til deres mægtige centraladministrative rige og svarede den britiske Kong Georges handelsdelegation: "Vi mangler

intet her." Det før så mægtige Kina var blevet en monolitisk stat omfattende en femtedel af menneskeheden, og hvor enhver med ambitioner inden for handel eller politik, måtte bestå én standardiseret og meget indviklet eksamen om konfuciansk lærdom. Dette stive bureaukratiske apparat var på ingen måder gavnligt for den frie konkurrence, og slet ikke for handel, innovation eller viden-skab. Den slags skal man passe på med, over for et dynamisk Vesten hvis institutioner skabte grundlaget for den videnskabelige revolution.

APP 2:

VIDENSKABELIG REVOLUTION

Derfor er killer-app nr. 2. den videnskabelige revolution. Den er én sikker vinder, hvis du ønsker velstand og fremskridt for dit land. Den videnskabelige revolution kan betegnes som den periode i Vestens historie, hvor nye ideer inden for astronomi, fy-

sik, biologi, menneskets anatomi, kemi og andre videnskaber førte til opgør med hidtil kendte doktriner, der havde været gældende siden oldtidens Grækenland og op gennem middelalderen. Helt afgørende var Vestens brug af den eksperimentelle metode, der netop giver mennesket kontrol over naturen på en måde som ikke var mulig før. Det var på alle måder et europæisk entreprenørskab med udgangspunkt i Newtons fysik og de praktiske anvendelser teorien førte med sig. Her bør nævnes den britiske matematiker og militær ingeniør, Benjamin Robins, ekstraordinære anvendelse af Newtons fysik indenfor ballistic til forbedring af tidens kanoner. Det lyder kedeligt, men er afgørende når dit artilleri skal ramme præcist til forsvar af Gud, Konge og fædreland – og handelsinteresser. I Vesten soledede borgere og konger sig i akademiske fremskridt og opdagelser – som tilmed indbragte indtægter til landet. Der var gået mode i science.

I Vesten førte den indbyrdes rivalisering inden for naturvidenskabens område til en dygtiggørelsen af forskere og opbyggelsen af bedre skoler og universiteter (legendarisk er den akademiske rivalisering mellem Cambridge og Oxford/Harvard og Yale).

Vestens institutioner medførte at den videnskabelige rationalisme og dens innovatører kunne opfinde og eksperimentere uden repressalier fra konge, religion, regering eller samfundselite. Det var til gavn for velstanden og levestandarden i Vesten. Men den

videnskabelige revolution, i dens Vestlige udgave, skulle således vise sig, at være markant anderledes end den videnskab som blev forsøgt i den orientalske verden.

Her blev lyset slukket over den frie forskning og det islamiske råd i Istanbul bekæmpede al videnskab der ikke stammede direkte fra Koranen. Blandt andet ødelagde rådet i 1580 astronomen, Taqi al-Dins observatorium, fordi det blev betragtet som blasfemisk, at undersøge guds skaberværk. Godt nok lå det Osmanniske imperium ikke langt fra Europa, men de islamiske dogmer var på ingen måder frugtbar for en orientalsk udgave af Newton eller en videnskabelig revolution. Eksempelvis er en vigtig forudsætning for den videnskabelige revolution trykning af artikler og bøger til udbredelse af nye ideer og tanker. Ethvert samfund som ønsker bæredygtig velstand må sikre sig mekanismer til effektiv kommunikation af ideer. Det forhold var ikke-eksisterende i Osmanner-riket og det kendte vores embedsmand, Ibrahim Muteferrika desværre alt for godt til. Kort fortalt lod den osmaniske sultan, Bayazid den Anden, i 1485 udstede en bekendtgørelse der udtrykkeligt forbød trykning af bøger på arabisk. Der var ligefrem dødsstraf for at eje en trykpresse! Først i 1727 blev der fra muslimsk side givet en kortvarig tilladelse til brugen af Gutenbergs trykpresse, men det var først under Sultan Ahmed den Tredje, at der blev skænket det dekret, der senere gav Ibrahim Muteferrika tilladelse til

at oprette en trykpresse. Den var dog underlagt en streng islamisk censur og Muteferrika trykte kun 17 bøger inden han stoppede.

Tilbagegangen for Ottomannerne efter 1683 (deres sidste forgæves forsøg på Wiens og Vestens erobring) skal ses som en direkte konsekvens af rigets eksklusion af videnskabelighed og modstand mod opbygning af skoler og universiteter. Modstanden mod både trykpressen og videnskab medførte analfabetisme i befolkningen og først i 1800-tallet havde 2 til 3 procent af borgerne i Osmanner-riket læsefærdigheder. Det skal sammenlignes med en alfabetisering i England på 60 procent af voksne mænd og 40 procent af voksne kvinder. Alfabetiseringens procentsatser var dengang højest i Holland og Tyskland. Man kan roligt tilføje, at demuslimske ledere frygtede viden og den kreative destruktion, som ofte er en naturlig konsekvens af forskningsfriheden. Med kreativ destruktion menes der, at ny viden, opfindelse og ideer ødelægges eller nedbrydes en "gammel" måde at gøre ting på, fordi man har fundet en ny forbedret måde.

Den manglede til gengæld ikke i Vesten, hvor Johannes Gutenbergs trykpresse (opfundet i Mainz i år 1445) revolutionerede samtidens samfund og muliggjorde den første form for massekommunikation samt udgivelsen af videnskabelige artikler og bøger. I Vesten blev der i begyndelsen af 1500-tallet trykt omkring 40.000 forskellige bøger i et samlet oplag på 10 millioner!

Resultatet var et væld af nye ideer og opdagelser, der oplyste og inspirerede til nye tanker.

Med ét kunne konge og kirke eller monopolere ikke længere undertrykke eller kontrollere såkaldte "kætterske" (videnskabelige) forklaringer på naturfænomener. Det må selvfølgelig med, at de velstandsfræmmende frugter ved den videnskabelige revolution også havde en menneskelig pris under den senere industrialisering. På kort sigt skabte den armod og forurening, men i Vesten ændrede de sociale vilkår sig over årene, bl.a. ved at udnytte forskning til bedre fødevareproduktion i landbruget og med opmærksomhed på arbejdernes levevilkår, lønninger, boliger og almen sundhed. I dag har maskiner og robotter heldigvis overtaget en lang række slidsomme opgaver. Ja, dagligt udvikles der nye patenter til forbedring af alt fra klimavenlige maskiner til lpads. Alene i 2008 søgte israelske opfindere om 9.591 nye patenter. Det tilsvarende tal for præstestyret Iran er 50. Og vores gamle venner i

Syd-korea, ikke Nord-korea, ligger i dag nr. 1 på hitlisten over patentansøgninger i verden. Danmark på en flot syvendeplads.

Historiens lære er, at et lille land kan overvinde talrige modstandere og konkurrenter hvis det fastholder videnskabelig forskning bl.a. ved, at beskytte opfindelser (Den første patentlovgivning til beskyttelse af opfinderes rettigheder stammer fra Venedig i midten af 1400-tallet). Tænker du igen, "ah, det holder slet ikke", så bør du sporenstrege anskaffe en bog om Frederik den Stores Preussen og minde dig selv om, at Israel er det land i verden, der har flest forskere og ingenlærer pr. indbygger og som siden oprettelsen har været et land under permanent belejring, men har overlevet pga. viden, mod og offervilje. I Danmark sagde vi engang: "Hvad udad tabes, skal indad vindes." Den holdning ændrede vores lille land efter 1864 og bragte os ud af krisen. Men præmissen peger på det forhold, at ønsker du frugterne fra de videnskabelige bedrifter, så må du samtidig acceptere centrale vestlige principper, såsom retssamfund og folkestyre, herunder beskyttelse af patenter og ejendomsret. Ejendomsret i forståelsen: Ejer af sin egen krop, en opfindelse eller et stykke jord.

APP 3: EJENDOMSRET

Og derfor er Killer-app nr. 3 naturligvis ejendomsret. I historiens arkiver kan vi se, at det særlige ved de engelske kolonister i den Nye Verden var deres nedarvede anglo-saksiske opfattelse af loven

i landet som en skepsis overfor politiske magtkoncentrationer. Tanken stammede fra det engelske frihedsbrev, Magna Carta (1215) som netop havde til sigte, at begrænse den engelske konges magt. Den tanke kombinerede de Nordamerikanske kolonister med oplysningstidens liberal-konservative tænkere, som havde fokus på ejendomsret, magtens tredeling og individets autonomi samt patentrettigheder, som grundlaget for en samfundsmæssig udvikling med høj innovation og økonomisk velstand.

For de første kolonister indebar ejendomsret ikke bare personlig frihed, dvs. retten til, at eje sig selv, sit eget liv og frugten af sit arbejde, som gamle John Locke formulerede det, men netop, at ejendomsretten i de Nordamerikanske kolonier sikrede dem en demokratisk repræsentation i en forsamling af ligemænd.

Og beskeden er klar til os i dag: Ejendomsret og demokratisk repræsentation i en forsamling af ligemænd viste sig, som en langt bedre opskrift på succes og spredt økonomisk velstand end den spanske model i Sydamerika. I det spanske dominerede Sydamerika blev rigdommen (guld, sølv og kobber) og ejendomsretten koncentreret i lommen på en lille spansk elite og hos den spanske krone (samme forhold var til stede under Inkaernes centraladministrative styreform). I Sydamerika fik den indfødte befolkning ikke adgang til jord og deraf politisk indflydelse endelige personlige frihedsrettigheder. Det er en forskel der stadigvæk

er tydelig i 2016. I USA og i England skabte ejendomsretten de gunstige forhold der førte til den industrielle revolution med alle dens positive velsignelser. Eksempelvis folkesundhed. Den bliver en afgørende faktor, hvis man ønsker velstand og succes.

APP 4: LÆGEVIDENSKAB

Derfor er Lægevidenskab killer-app nr. 4, og er måske nok Vestens mest bemærkelsesværdige.

Tænk på den medicin vi tager for givet, når vi har fået en Gin & Tonic for meget, eller ringer til lægen med dårligdomme som lumbago, lyskebrok, influenza og halsbetændelse. Og hvad ville vi gøre uden forskningen i malariamedicin, uden den franske biolog Louis Pasteurs banebrydende pasteuriserings forsøg, eller den engelske læge Edward Jenners modige og systematiske studier af kokopper og børnekopper. Tænk på den britiske forsker, Alexander Fleming, der ved opdagelsen af penicillinet gjorde det muligt at bekæmpe en lang række hidtil dødelige infektionssygdomme med antibiotika, og glem ikke den britiske læge, John Snow, der fremsatte den teori, at kolera ikke blev forårsaget af forurenede luft, men af forurenede vand.

Historikere underbygger ideen om, at imperialismens fremtid ligefrem afhang af mikroskopet - og udviklingen af den nødvendige medicin til overlevelse i troperne. Som en britisk iagttagere sagde: "Europæernes ophold i Afrika handler om mennesket mod myggen". Og ja, "kampen om

Afrika" har siden været synonym med den griske og grove europæiske udnyttelse af et helt kontinent, men det var og er også en kamp om videnskabelig indsigt og livsforlængende mediciner.

For sammen med jernbanen bredte den vestlige civilisation sig ind i hjertet af Afrika med dens "killer-app" moderne medicin og modige læger. Det var de ægte "læger uden grænser," og det er desværre en pointe, der ofte overses i skolens historiebøger, hvori det hævdes, at imperialismen ikke havde nogen forsonende eller værdimæssige træk.

Bakteriologen blev den imperialistiske helt uden sit arbejde med kolera, rabies, gul feber og kopper. Og I kan overveje, hvor Afrika ville være i dag uden den Franske republiks modige læger, der ofte selv bukkede under for sygdommene, i deres forsøg på at ændre livet for mange afrikanere.

Mange ved det ikke, eller vil ikke indrømme, at der var direkte sundhedsmæssige fordele ved det franske kolonistyre i Afrika.

Grundlæggende producerede den Vestlige civilisation banebrydende medicinske fremskridt i det 19. og 20. århundrede. Den medicin forøgede og fordoblede levealderen i hele verden.

Men som med alt muligt andet, så skal den moderne medicin afsættes på et marked, der styres af udbud og efterspørgsel – og hårdkogt konkurrence til gavn for kunderne! Her er der plads til alt fra insulin, vacciner, sprut og cetrutter, karrysild og til det billigste plastik gøgl fra Vietnam.

APP 5: FORBRUGERSAMFUNDET

Velkommen til Forbrugersamfundet, som er vores markedsøkonomiske Killer -app nr. 5. Den vestlige civilisations dominans i resten af verden blev ikke kun til via rå magt og kanonbådspolitik; den blev i særdeleshed opnået gennem konkurrence, eksport og adgang til markedsøkonomiens velsignelser af udbud og efterspørgsel. Allerede hos 1200-tallets kristne teolog, Albertus Magnus, møder vi ideen om "den pris, markedet er villig til at betale på salgstidspunktet." Det var noget som en fornuftig skotte, Adam Smith, uddybede i bogen "Nationernes velstand" fra 1776. Nok var forbrugersamfundet i 1500-tallet en afgrænset fysisk markedsplads, men i dag foregår den via cyberspace. Amazon er bare et nyt udtryk for den gamle markedsplads, pakket ind i bits og bytes, money transfers, international shipping og overnight delivery med Pay Pal, og Swipe App – bankens nyeste Killer-app!

Og der er ingen tvivl om, at det er forbrugersamfundet der driver den økonomiske vækst mere end den teknologiske udvikling. Det forbrugende samfund har på godt og ondt, vist sig uimodståelig verden over. Se blot, på den måde som den vestlige tøjstil har sejret over hele kloden. Engang for små 30 år siden var der en kæmpe forskel på Vestens og Kinas befolkninger. Som et resultat af kommunisternes politiske reformer måtte kineserne bære kønsneutrale og temmelig ydmyge gevandter, der mest af alt mindede om uniformer –

grimmere end grænsevagternes i Nordkorea, hvilket ikke siger så lidt. Langt hår skulle klippes og være skjult under en trist Mao-kasket. I dag, både spiser og klæder kineserne sig på præcis samme måde som os.

Midt i globaliseringens materielle glæder findes et underligt paradoks: For er det ikke underligt, at et økonomisk system, der var designet til at tilbyde uendelige valg, er endt med en homogenisering og harmonisering af menneskeheden – særligt i måden hvorpå vi går klædt. En ensartethed, der til trods for valgfrihed gør, at vi alligevel vælger de same telefoner, computere, køkkenredskaber, slips og kjoler. Og stilmæssigt er der hipsters i New York såvel som i Hadbjerg.

APP 6: KRISTEN ARBEJDET

Men noget skal holde det hele sammen og således er vi ankommet til Killer-app nr.6., den Kristne arbejdet. Den er limen eller kittet i Vestens velstand. Men hvorfor var kristendommen, og særligt protestantismen, så nøje forbundet med Vestens succeshistorie? Forholdet blev først bemærket af den tyske sociolog Max Weber, der er en af grundlæggerne af moderne sociologi og statskundskab. Weber påviste i et klassisk studie, at kapitalisme og kristendom, nærmere betegnet protestantisme, har en tæt sammenhæng.

Denne sammenhæng er til stede, fordi den protestantiske etik med dens stærke understregning af askese, høj arbejdsmoral og stærk personligt ansvar, er noget

der i høj grad understøtter kapitalismen. Webers studie påviste da også at kapitalismens fremkomst hovedsagligt skete i europæiske (og i amerikanske) områder der havde en protestantisk kultur. I Webers studie beskrives hvorledes Martin Luthers protestantisme opfordrede de troende til hårdt arbejde, sparsommelighed og akademiske studier for at dygtiggøre sig. For grundlæggende i kristendommen skulle det enkelte menneske ikke længere tænke på livet hinsidiges, men udelukkende koncentrere sig om, at være jorden og sin næste tro. Bed og arbejde, blev overført til livet udenfor munkekellen; et liv hvori mennesket i det meste af historien, havde arbejdet for at leve – ja, ofte for at overleve. Hos protestanterne var det lige omvendt. Her levede man for at arbejde og det var denne arbejdsmentalitet der gav fødsel til den moderne kapitalisme.

Man kan sige, at de tre væsentligste kvaliteter i den kristne forkyndelse var en opvurdering af det fysiske arbejde, tillid til og tro på fornuftens ret, og deraf evne og pligt til at udforske naturen og dens muligheder; samt troen på, at fremtiden kan blive såvel materielt som moralsk bedre end nutiden. Som vi har set tidligere, så afhænger det igen af menneskers indsats, opfindsomhed og offervilje, at den bliver det. Det menneskelige vilkår blev således forbedret, ikke for egen men for næstens skyld. Eksempelvis når missionærer rejste ud til fremmede egne for at forkynde kristendom var virkningen en for-

bedring af fremmede folkeslags liv, herunder læsefærdigheder og almen undervisning som det vigtigste formål ved siden af troen. Det gav målbare langsigtede fordele for de samfund de nok søgte at omvende, men også at uddanne. Det var blot en af kristendommens dåbsgaver til det Vesten som siden 300-tallet havde knælet til nadver og bøjet sit hoved ved dåbsfadet.

RESTEN AF VERDEN

Vi har nu fået downloadet de 6 vigtigste apps som grundlagde Vestens dominans over Resten. Vesten udnyttede til fulde disse 6 unikke killer-apps, som resten ikke havde eller ikke ville have – og derfor fik vi succes.

Desværre er der et stykke vej at gå for Resten af verden. Eksempelvis har kineserne ikke politisk konkurrence mellem flere partier, de kan kun stemme på et parti. Pakistanerne har endnu ikke samvittighedsfrihed og ytringsfrihed, for islam hæmmer og indskrænker på alle måder deres samfund – herunderigestilling af kønnene. Venezuela kalder sig vist nok et demokrati, men deres retsvæsen er en parodi. Og nok er Tyrkiet blevet moderne, men magtens tredeling, ytringsfrihed og satire bliver konstant, og konsekvent undertrykt af en hidsig sultan, - undskyld præsident, med en klar islamistisk dagsorden under parolen: tilbage til kalifatet!

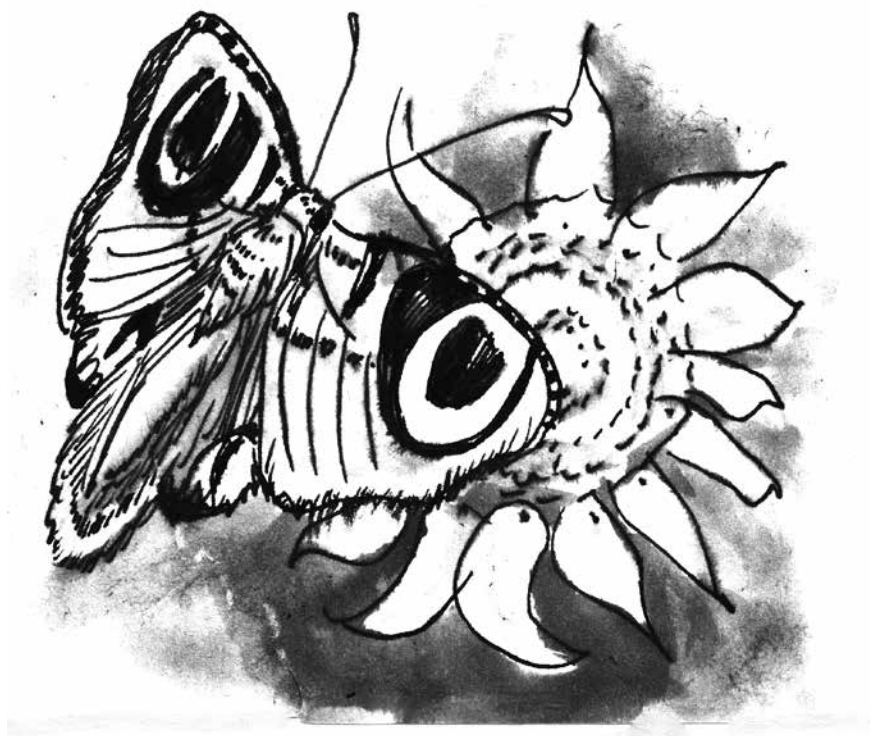
I dag er spørgsmålet så, om vi selv har mistet troen på de 6 applikationer (institutioner). Ja, noget tyder på at vi ligefrem sæt-

ter en fornøjelse i, at tvivle (og undskyld) for alt det som Vesten har opnået siden reformationen i 1500-tallet og frem til i dag. Eksempelvis er kapitalismen gjort til skamme af den økonomiske krise – og bankenes grådighed. Alt for få unge studerer naturvidenskab i skoler og på universiteter. Den private ejendomsret krænktes af regeringer med en umættelig appetit på at beskatte os og ødsle pengene bort. "Imperium" er nu et skældsord, på trods af de goder som hele verden har nydt godt af fra de europæiske imperier. Vi ender med, at dyrke den åbenlyse mistillid til den gave – den civilisation – vi fik af vore forfædre og som de videregav til resten af verden. Hvordan skal vi kæmpe mod morgendagens udfordringer, hvis vi ikke engang kan tro på os selv, vores vestlige kultur og grundlæggende værdier, endelige troen på Gud?

Jeg tror, at vi med Luthers ord må tilbage til kilderne og genlæse vores kulturs grundtekster indenfor litteratur, kunst og kristendom. Således bliver "dannelse, viden og selvtilid – ikke på egne vegne – men på civilisationens vegne" til medicinen mod forfaldet, mod ligegyldigheden, mod uanstændigheden og grådigheden. Men det er på tide, at Vesten kommer en tur i App Store og henter de nye opdateringer.

Tillykke til os alle sammen med grundloven – og glædelig grundlovsdag.

Mikael Kai Henriksen

Akupunktør	
Anna Grethe Strange	86 91 47 47
Baunehøjvej 158, Hadsbjerg	
Autoforhandler	
HTC-biler - Autoriseret VW-Skoda	87 61 31 17
Torben & Benno, Kirkevej 67, Hadssten www.htc-biler.dk	
Autoværksted	
KP Erhvervsbiler ApS	21 71 15 77
Mekonomen Autoteknik www.kp-e.dk	
Byvej 8, Selling	
Bach - Hadssten service-, skade-, undervognscenter	
Over Hadsstenvej 22, Hadssten 86 98 28 09	
Hadsbjerg Auto service	40 35 39 10
Bredgårdsvej 9 hadsbjergautoservice.dk	
Bank / sparekasse	
Nordea, Hadssten	70 33 33 33
Østergade 21, Hadssten	
Sparekassen Kronjylland	86 98 28 11
Søndergade 8, Hadssten	
vestjyskBANK	86 98 15 00
Østergade 15, Hadssten	

Bedemand	
Kronjyllands Begravelsesforretning	86 98 39 00
Gunnar Lauritsen	
Søndergade 7, Hadssten	
Unik Begravelse	70 23 53 03
Vestergade 15, Hadssten www.UnikBegravelse.dk	
Benzin- og servicestationer	
OK	86 98 92 66
Landevejen 203, Ødum	
Blikkenslager Se vvs	
Bogtrykker	
Buchs	86 42 05 99
Kertemindevej 15, 8940 Randers SV	
By- / borgerforening	
Byforeningen for Ødum & Omegn	
Lillian Lindberg 30 64 31 94	
gunte.lindberg@gmail.com	
Hadsbjerg Borgerforening	
Formand Majbritt Hansen 23 84 90 23	
hadsbjergborgerforening@gmail.com	
Selling Borger- og Grundejerforening	
Steffen Espersen 28 68 40 38	
Tåstrupvej 7 Steffen@komis.dk	

Hjemmepleje	
Focus on Care	22 20 64 11 / 60 15 64 11
V/Susanne Loft info@focusoncare.dk	
Østergade 2, Hadssten www.focusoncare.dk	

Cykler	
PedalPedersen	51 91 44 50
Langskovvej 31 www.Pedalpedersen.dk	
Ejendomsmægler	
DanBolit Hadssten	87 61 31 80
Østergade 21, Hadssten www.danbolig.dk	
Joan Pank joan.pank@danbolig.dk	
Elektriker	
KE EL-Installation	86 98 95 11
Gunderuplundvej 2, Ødum	
Entreprenør og kloakmester	
Hadsbjerg Mur og Beton	60 14 64 09
v/Aut. kloakmester Morten Eriksen	
Hadsbjergvej 136, Hadsbjerg www.hadsbjergmurogbeton.dk	
info@hadsbjergmurogbeton.dk	

Forsamlingshus	
Hadsbjerg Forsamlingshus	
Udlejning 26 59 32 12	
Selling Forsamlingshus	
Udlejning 86 91 45 85	
Ødum Forsamlingshus	
Udlejning 30 64 31 94	
Fotograf	
Jette Schulz	29 88 50 86
Smedebakken 24, Hadsbjerg www.jetteschulz.dk	
Frisør	
Byens frisør	86 98 01 00
Søndergade 14, Hadssten www.byensfrisoerhadssten.dk	
KlippeHuset Hadsbjerg	40 10 30 73
Rikke Skorstengaard rikke@klippehuset.dk	
Rødkælkevej 18	

Galleri	
Det lille Galleri	22 97 33 84
Per Tjørnild www.det-lille-galleri.dk	
Ødumvej 30, Ødum detlillegalleri.oedum@gmail.com	
Have- og parkmaskiner	
Hadssten Have-Parkmaskiner	29 13 04 98
Skanderborgvej 13, Hadssten	

Hårde hvidevarer	
Aktiv Hvidevareservice	70 10 10 05
V/Martin Simonsen www.ahs.dk	
Bavnehøjvej 115, Hadsbjerg	
Kirkekontor	
Hadssten kirkekontor	86 98 04 25
Kirkevej 5, Hadssten	
Maler	
H.A. Sørensen & Søn	21 68 39 19
Ved J.E. Sørensen, St.St.Blichersvej 9, Selling	
Præstegård	
Ødum Præstegård	86 98 90 65
Mette Krabbe, Ødumvej 32, Ødum mekr@km.dk	
Rådgivende ingeniør	
CECP Cortez Engineering	70 20 22 03
Ådalen 19, Selling www.cortez.dk	
cecp@cortez.dk	
Skole	
Hadsbjerg Skole , kontorerne	89 64 48 00
Hadsbjerg Skolefritidsordning	89 64 48 20
Snedker	
JC Møbler	30 53 21 11
Jørgen Svenningsen, Ødum Torv 5	
Sport og gymnastik	
HØST IF	www.høstif.dk
Vivi Jensen, formand: 29 82 04 11	
Klublokalet: 86 91 42 46	
Tømrer	
Hadsbjerg Tømrerfirma Mikkelsen & Søn	86 91 41 90
ved Claus Mikkelsen	
Baunehøjvej 160, Hadsbjerg 24 65 63 83	
Tømrerfirmaet, Kurt Jensen 86 91 45 78	
Ødumvej 6, Selling 40 21 49 50	
Tømrermester Hans Johnsen Hansen 86 98 90 99	
Mejlbyvej 21, Røved	
Tømrermester Hans Peter Krogh 86 91 41 40	
Ådalen 11, Selling	
Vandværk	
Hadsbjerg Vandværk I/S	87 61 33 16
v/Jesper Wichmann, Vestergårdsvej 7	
I/S Ødum Vandværk	
Formand Erik Poulsen 86 98 91 43	
Kasserer Jørgen Svenningsen 86 98 95 33	
Vinduespuksning	
JK Polering	31 42 41 62
v/Jonas kristensen Mail@jkpolering.dk	
Ødumvej 8, Selling	
Vvs og blikkenslager	
Byens Oliefyr & V.V.S. Service	86 98 08 86
Mågevej 20, Hadssten	
VVS Installatør Flemming Sørensen	86 98 87 77
Navervej 24, 8382 Hinnerup www.flemming-vvs.dk	

AUG.

SEPTEMBER

OKTOBER

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSdag	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
					Stafet for livet	Stafet for livet Hadbjerg Kirke kl. 11.00
22	23	24	25	26	27	28
HØST udkommer				HØST IF på OK	Løbeshop – Gudenå Trail Challenge	HØST deadline
Banetildeling badminton	30	31	1	2	3	4
29					Krolf Landsmesterskaber	Hadbjerg Kirke kl. 11.00
Gymnastik sæsonstart						Ødum Kirke kl. 11.00
5	6	7	8	9	10	11
	Orienteringsmøde	Kirke i Børnehøjde	Plejehjems- gudstjeneste Studiekreds		Nordic race, Silkeborg	Ødum Kirke kl. 9.30
12	13	14	15	16	17	18
HØST udkommer		Sogneudflugt Salmemarathon	Menighedsråds- møde		Marselis Marathon	Hadbjerg Kirke, Høstgudstjeneste kl. 11.00
19	20	21	22	23	24	25
	Salmemarathon	Fællesspisning Selling	Fællesspisning Hadbjerg		Kirkehøjskole	Ødum Kirke, Familiegudstjeneste kl. 11.00
26	27	Ungdoms- gudstjeneste	29	30	1	Moesgaard Trail Run
			Studiekreds		Oktoberfest, Hadbjerg	Hadbjerg Kirke, kl. 9.30
3	4	5	6	7	8	9
	Salmemarathon	Kirke i Børnehøjde	Menighedsråds- møde			Ødum Kirke, kl. 9.30
		Førstehjælpskursus til småbørns- forældre		14		
10	11	12	13	14	15	16